

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FILOZOFICKÁ FAKULTA

Katedra filmových studií

Bakalářská práce

Hana Šilarová

**Novodobá historie kina Aero: Od nadšenectví k budování
regionální sítě**

Modern History of the Aero Cinema: From Amateur
Enthusiasm to the Development of a Regional Network

Vřele děkuji své školitelce, Mgr. et MgA. Tereze Czesany Dvořákové, Ph. D., za její pomoc a podnětné konzultace. Zároveň děkuji všem, kteří mi poskytli rady a materiály. V neposlední řadě patří dík mým rodičům za podporu.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, že jsem řádně citovala všechny použité prameny a literaturu a že práce nebyla využita v rámci jiného vysokoškolského studia či k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze dne 8. května 2012

Hana Šilarová

Abstrakt

Tato práce se zabývá novodobou historií kina Aero od roku 1998, kdy byl jeho provoz převzat občanským sdružením Pro-Aero, Společností pro obnovu a rozvoj Aera. První část detailně popisuje růst artového kina, jeho dramaturgickou koncepci založenou na přehlídkách a neotřelých akcích. Práce také sleduje postupný růst regionální sítě – expanzi provozovatelů do dalších kin (Bio Centrál v Hradci Králové, Světozor a Bio Oko v Praze), stejně jako do oblasti distribuce filmů skrz společnost Aerofilms. Druhá část analyzuje způsoby propagace kina Aero a jeho sesterských společností pomocí marketingových nástrojů 4P, vývoj cen vstupného a návštěvnosti.

Klíčová slova: film, filmová distribuce, filmová historie, Aero, Světozor, Bio Oko, alternativní kino, klubové kino, marketingový mix, 4P

Abstract

This work deals with the recent history of the film theatre Aero, from the year 1998, when it was taken over by the citizens association Pro-Aero, Company for the renewal and development of Aero. The first part describes in detail the growth of this art cinema, the conception of its dramaturgy based on short festivals and original events. The work also deals with the gradual growth of Aero's regional network; its affiliation with other cinemas (Bio Centrál in Hradec Králové, Světozor and Bio Oko in Prague), as well as with the distribution of movies through the company Aerofilms. The second part analyses the promotional strategies of Aero and its sister companies which involve the use of the marketing instruments of 4P, the evolution of ticket prices and of box office rates.

Keywords: film, film distribution, film history, Aero, Světozor, Bio Oko, alternative cinema, club cinema, marketing mix, 4P

Obsah

ÚVOD	6
1. EXKURZ DO HISTORIE KINA AERO PŘED ROKEM 1998	9
1.1 Od založení do roku 1989.....	9
1.2 Období 1989–1997.....	11
2. HISTORIE OD ROKU 1998	12
2.1 Občanské sdružení Pro-Aero.....	12
2.2 Expanze do dalších kin.....	16
2.3 Budování sítě.....	18
3. DRAMATURGICKÁ KONCEPCE	22
4. MARKETINGOVÉ NÁSTROJE	27
4.1 Produkt.....	27
4.2 Distribuce.....	30
4.3 Cena.....	30
4.3.1 Vývoj návštěvnosti.....	31
4.3.2 Vývoj cen vstupného.....	34
4.3.3 Granty a dotace.....	35
4.4 Propagace.....	36
4.4.1 Divák.....	36
4.4.2 Úřady.....	40
5. VERTIKÁLNÍ A HORIZONTÁLNÍ INTEGRACE	41
ZÁVĚR	44
SEZNAM LITERATURY	46
SEZNAM TABULEK	52
SEZNAM GRAFŮ	53
SEZNAM PŘÍLOH	54
PŘÍLOHY	55

ÚVOD

Bakalářskou práci tvoří dva celky – první pojednává o novodobé historii kina Aero od roku 1998, kdy bylo převzato do správy občanským sdružením Pro-Aero, Společností pro obnovu a rozvoj Aera, druhý celek se zaměří na jeho marketingové strategie, způsoby propagace programu a návštěvnost. Kino Aero je mi divácky velmi blízké, již déle jsem sledovala jeho komunikaci s (potenciálními) diváky, stejně jako poměrně ojedinělou dramaturgii (cykly, přehlídky režisérů, neobvyklé festivaly jako například FESTIVAL OTRLÉHO DIVÁKA), která se neotřelým a přátelským způsobem snaží přilákat diváky do kina.

Pro zmapování historie a vývoje Aera byly stanoveny tyto dílčí cíle:

- prozkoumat novodobou historii kina od roku 1998, kdy se správcem stalo občanské sdružení Pro-Aero,
- charakterizovat dramaturgii kina, způsob sestavování programu,
- charakterizovat jedinečné projekty, které v Aeru vznikají,
- analyzovat propagaci a komunikaci Aera pomocí marketingových nástrojů 4P.

Hlavním úkolem práce je tak velmi konkrétně zmapovat a rozklíčovat, jak se Aero od svého znovuotevření v roce 1998 vyvíjelo, rostlo, jak se shodují původní plány provozovatelů se současným stavem, ale také ukázat regionální, respektive již národní síť, která postupně vznikla z lokálního kina.

Zdroje využitě při zpracování tématu jsou následující: studium české a zahraniční literatury, zdroje dostupné v Národním archivu, Národním filmovém archivu a v Archivu hlavního města Prahy, studium článků v periodikách (především z doby otevření Aera v jeho současné podobě) a monitoring tisku, analýza dokumentů (výroční zprávy úřadů, grantové žádosti) a analýza dostupných dat o návštěvnosti, ceně lístků a dalších ukazatelích.

V první části práce nejprve krátce nahlédneme do historie biografu před rokem 1998. Následující kapitoly detailně popisují vývoj Aera pod současným provozovatelem, občanským sdružením Pro-Aero, postupný růst kina a následně i dalších společností, které jsou s Aerem personálně propojeny. Novodobá historie také zahrnuje popis dramaturgie, s níž sdružení přišlo, stejně jako její postupné zavádění a rozvíjení.

Druhá část má za úkol analyzovat úspěšnost kina Aero a pomocí marketingového mixu 4P důkladně prozkoumat způsob, jakým Aero, ale i Světozor a Bio Oko svůj program prezentují divákům. Metoda 4P je jedním ze základních prvků moderního marketingu¹ a pomáhá upravit

---

¹ Philip Kotler, Gary Armstrong. Marketing. Praha: Grada Publishing 2009, s. 105.

nabídku podle přání zákazníka. Marketingový mix je souborem nástrojů a aktivit, které mají v zákazníkovi vzbudit poptávku po prodávaném výrobku. Tyto nástroje lze rozřadit do čtyř skupin: produkt, cena, propagace a distribuce. Tato metoda je v marketingu považována za základní přístup při propagaci, nadto je svoji strukturou velmi vhodná pro aplikaci na zkoumané kino Aero. V rámci druhé části se také budeme zabývat křivkou návštěvnosti, jejíž vrchol nastal v roce 2002, a vývojem průměrného vstupného v porovnání s celopražským a celorepublikovým průměrem. Obsah poslední kapitoly syntetizuje předložené poznatky a popisuje postupný růst až k regionální síti.

Než přejdeme k samotné historii kina Aero, definujme si některé v textu použité pojmy. Především se jedná o slovní spojení „alternativní kina“. Ačkoliv definice nebude nikdy úplná, pro potřeby této práce převezmeme tu, jíž používá Aleš Danielis.² Ten říká, že *alternativní kina jsou postavena zejména na alternativních filmech, které nejsou v multiplexech běžně uváděny a vyhledávány jeho návštěvníky [...] alternativní kina nabízejí většinou i jinou alternativní kulturu*. Pojem „klubová kina“ budeme v tomto textu používat jako synonymum alternativního kina. Dalším slovním spojením, které používají i sami provozovatelé kina Aero, je „alternativní obsah“. Ministerstvo kultury v textu o digitalizaci kin³ toto sousloví definuje výčtem jako *přímé přenosy opery, populární hudby, divadelních představení, sportovní přenosy, amatérská a lokální tvorba, videoart, vzdělávací pořady či dokumenty*.⁴ Společnost Aerofilms na svých stránkách uvádí jako alternativní obsah mimo jiné i FILMJUKEBOX⁵ (diváci na internetu volí z předem daných filmů jeden, který se bude promítat) či interaktivní prohlídku výstavy Leonarda da Vinciho v National Gallery v Londýně.⁶ Jako alternativní obsah tedy můžeme označit netradiční program v kině, tedy takový, v rámci něhož neprobíhá pouhé promítání filmu podle programu.

Při zpracovávání tématu byla zvažována aplikace teorie sítí aktérů (actor-network theory), která byla aplikována například na síť mezinárodních filmových festivalů ve studii Marijke de Valck.⁷ Po hlubším studiu se ale tato teorie ukázala jako nevhodná, protože pracuje s modelem heterogenní sítě mezi navzájem rovnocennými aktéry (lidmi, institucemi a

---

² Aleš Danielis. Česká filmová distribuce po roce 1989. *Illuminace*, 2007, roč. 19, č. 1, s. 92.

³ Ministerstvo kultury České republiky. *Digitalizace kin v ČR: Informace o přechodu na digitální projekci obrazu a zvuku*. Dostupné na WWW: <http://www.mkcr.cz/assets/tiskovy-servis/Digitalizace-kin-v-CR---Informace-o-prechodu-na-digitalni-projekci-obrazu-a-zvuku_1.doc> [vyšlo duben 2009; cit. 12. 3. 2012].

⁴ Tamtéž, str. 7.

⁵ Filmjukebox. Dostupný na WWW: <<http://www.filmjukebox.cz/>> [cit. 12. 3. 2012].

⁶ Aerofilms. *Leonardo Live*. Dostupný na WWW: <<http://www.aerofilms.cz/filmy/uvod/?id=188>> [cit. 12. 3. 2012].

⁷ Marijke de Valck: Nové objevení Evropy. Historicky přehled fenoménu filmových festivalů. *Illuminace* 15, 2003, č. 3, s. 31–52.

podobně). Jak ukážeme v následujícím textu, kolem kina Aero se sice postupně vytvářela (a stále vytváří) síť vazeb, ta má ale na rozdíl od teorie sítí aktérů jasný střed – Aero, později společně s kiny Světozor a Oko a distribuční společností Aerofilms. V textu bude tedy pojem „sít“ používán bez návaznosti na teorii sítě aktérů.

1. EXKURZ DO HISTORIE KINA PŘED ROKEM 1998

1.1 Od založení do roku 1989

Kino Aero bylo postaveno v roce 1933 na parcele číslo 4042/2 na pražském Žižkově.⁸ Na vypracování projektu kina byla vypsána soutěž vlastníkem pozemku, Bytovou péčí Ministerstva vnitra, v níž zvítězil návrh firmy Dr. Zdeňka Pštrosse,⁹ který byl ze tří návrhů nejlevnější – jeho cena byla 668 964 Kč.¹⁰ Pro kino byla navržena samostatná přízemní budova ve dvoře domu číslo 1733/31 se sálem o rozměrech 33,5x11,4 metrů s 648 místy v 36 řadách.¹¹ Dalších 35 diváků se vešlo do celkem sedmi lóží. V návrhu se již vůbec nepočítalo s orchestřištěm pro doprovod němého filmu. Projekční přístroje byly pořízeny od firmy Ernemann, zvuková aparatura od Zeiss Ikon.

Stěžejní postavou byl první ředitel kina Emil Sirotek (26. března 1899 – 5. ledna 1971), který byl významným funkcionářem v mnoha filmových organizacích.¹² Kromě Aera vedl další kina v Olomouci, Táboře a Prostějově. Původně se Aero mělo jmenovat Stráž, protože mělo sloužit především zaměstnancům Ministerstva vnitra z okolí; nakonec ale byl z pragmatického důvodu zvolen název Aero – ve všech abecedních seznamech bylo zařazeno jako první i před známou Alfu.¹³ Provoz byl slavnostně zahájen 10. října 1933 projekcí snímku *Madla z cihelny* (Vladimír Slavinský, 1933) za účasti režiséra a herců Huga Haase a Lídy Baarové.

Za druhé světové války byla všechna kina v protektorátu pod kontrolou Úřadu říšského protektora, což mělo za důsledek zvýšení počtu projekcí z německé filmové produkce. Kina byla ve větších městech rozdělena do jednotlivých okrsků, v nichž se udržoval centralizovaný hrací řád. Aero patřilo do třetího okrsku a stalo se kinem druhého hracího řádu.¹⁴ Oficiálním

---

⁸ Český úřad zeměměřický a katastrální. *Nahlížení do katastru nemovitostí*. Dostupné na WWW: <<http://nahlizeniidokn.cuzk.cz/>>. [cit. 21. 12. 2011].

⁹ *Protokol o zasedání kuratoria spolku "Bytová péče Ministerstva vnitra v Praze" dne 20. května 1933*. Národní archiv, fond Bytová péče zaměstnanců ministerstva vnitra, Praha, f. 1076, k. 2.

¹⁰ Tamtéž.

¹¹ Jirí Hilmera, *Stavební historie pražských kinosálů*. *Illuminace* 10, 1998, č. 3, s. 116.

¹² Před druhou světovou válkou byl Sirotek činný v Ústředním svazu kinematografů v ČSR a byl členem Filmového poradního sboru (Filmový poradní sbor byl založen ve třicátých letech při Ministerstvu průmyslu, obchodu a živností. Setkávali se v něm zástupci různých odvětví kinematografie.). Mezi lety 1940–1943 vedl Českomoravské filmové ústředí, zároveň ale působil v odboji. Po roce 1948 se stal jednatelům Československého státního filmu pro státy severské a pracoval v Československém Filmexportu. Zdroj: Tereza Czesany Dvořáková, Českomoravské filmové ústředí jako ambivalentní pilíř protektorátní kinematografie. In: Dagmar Magincová (ed.), *O protektorátu v sociokulturních souvislostech*. Červený Kostelec: Pavel Mervart 2011, s. 50–53.

¹³ Miroslav Čvančara, *Z historie žižkovských kinematografů*. *Palubní deník* 1, 2003, č. 5, s. 4.

¹⁴ *Filmová ročenka Filmového ústředí pro Čechy a Moravu*. Praha: Filmový kurýr, 1941, s. 87–88.

důvodem pro toto rozdělení bylo lepší využití kopií a systematizace programování kin. Další příčinou byla ale samozřejmě centralizace a zvýšený dohled nad kinodistribucí, jelikož filmová představení nedílně patřila k propagandě. Komunikace provozovatelů kin s filmovými půjčovnami navíc nově probíhala pouze skrz sekretariát Českomoravského filmového ústředí. Během druhé světové války stoupala návštěvnost všech protektorátních kin včetně Aera,¹⁵ a to především proto, že mnoho jiných volnočasových aktivit bylo zakázáno. V květnu 1945 sloužily prostory Aera jako lazaret.¹⁶ Krátce po konci války byla československá kinematografie zestátněna.¹⁷ Ve městech, kde se nacházelo více kin, vznikaly správy. Aero od roku 1948¹⁸ spadalo pod Filmový podnik hlavního města Prahy. Tehdejší vláda také v roce 1948 schválila vznik podniku Československý státní film, který v sobě koncentroval monopol k veškeré filmové činnosti v zemi. Díky těmto rozhodnutím měl stát absolutní kontrolu nad kinematografií od vzniku díla až po samotnou projekci. Povinnou licenci k promítání v případě Aera získala Bytová péče zaměstnanců ministerstva vnitra.¹⁹ Programování bylo opět plánované. V Praze byla ustanovena „premiérová kina“, kde se snímky promítaly přednostně, zpravidla po čtyři až devět týdnů, a „reprízová kina“. Mezi ta premiérová patřilo, spolu s kiny Dukla, Arbes, Oko, Revoluce a Odboj, také Aero.²⁰

V průběhu padesátých let se návštěvnost všech kin postupně snižovala z důvodů dramaturgie zatížené politickou ideologií a postupným rozšiřováním televize, na což Aero roku 1959 reagovalo rekonstrukcí, při níž se objekt celkově upravil, zásadně se snížil počet sedadel z původních 648 na 366, do hlediště byla přistavěna elevace a bylo instalováno na Žižkově jediné cinemascopické plátno.²¹ Mezi lety 1959–1998 se kino stavebně neupravovalo a jeho dramaturgie nebyla odlišná od jiných biografů – převažovaly sovětské či československé, v závislosti na té které historické etapě více či méně ideologicky angažované snímky, například v rámci každoročních přehlídek jako MĚSÍC ČESKOSLOVENSKO-SOVĚTSKÉHO PŘÁTELSTVÍ,²² ZE ZLATÉHO FONDU RUSKÝCH POHÁDEK nebo HRDINOVÉ KNÍŽEK NA FILMOVÉM PLÁTNĚ.

---

¹⁵ Jiří Havelka. *České filmové hospodářství 1945-1950*. Praha: Český filmový ústav 1970, s. 106.

¹⁶ Rozhovor s Ivem Andřelem vedený Hanou Šilarovou v Praze dne 11. 8. 2010.

¹⁷ Dekret presidenta republiky 50/1945 Sb. o opatřeních v oblasti filmu ze dne 11. 8. 1945.

¹⁸ Veronika Koblížková. *Institucionální vývoj české kinematografie na příkladu kina Aero*. Brno: ÚHV FF MU, 2011, s. 15 [bakalářská práce].

¹⁹ Kateřina Šulcová, Naděžda Nová: Nastupte do světa filmu. *Žižkovské listy* 6/2011, s. 15.

²⁰ Jiří Havelka. *České filmové hospodářství 1945-1950*. Praha: Český filmový ústav 1970, s. 238.

²¹ Miroslav Čvančara. Z historie žižkovských biografů. In: Pavel Augusta (ed.), *Knihy o Praze 3*. Praha: Milpo 1994, s. 94–98.

²² Československý film k měsíci československo-sovětského přátelství. *Zpravodaj československého filmu* 5, 1979, číslo 44–45, s. 21.

1.2 Období 1989–1997

Po roce 1989 se zestátněný filmový průmysl postupně decentralizoval. V roce 1993 vstoupil v platnost nový zákon o kinematografii,²³ jímž se zrušila část dekretu prezidenta republiky o opatřeních v oblasti filmu.²⁴ Ta povolovala mimo jiné provozování kin pouze státu. Filmový podnik postupně privatizoval kina ve své správě, část z nich přecházela pod správu obecních a městských úřadů. To byl také případ Aera, jehož vlastníkem je nyní Magistrát hlavního města Prahy, zatímco správcem je od roku 1997 radnice Prahy 3.²⁵ Magistrát na podzim 1994 předpokládal, že si ponechá v hlavním městě síť deseti kina tak, aby podpořil kulturní život, protože podle dosavadních zkušeností většina restituentů prostory využila k jiným, výdělečnějším účelům. Podle vládního ustanovení z března 1995 však byla magistrátu ponechána pouze čtyři kina – Moskva, Sigma, Morava a Aero.

Na podzim roku 1997 vypsala Městská část Praha 3 veřejnou soutěž o pozici provozovatele kina, jejíž podmínkou bylo zachování filmových představení, a oslovila také Pavla Rajčana, tehdejšího provozovatele žižkovské restaurace „U vystřeleného voka“, a jeho přítele Petra Vítka. Ti založili k 31. prosinci 1997 občanské sdružení Pro-Aero, Společnost pro obnovu a rozvoj Aera, a následně soutěž vyhráli. Po částečné rekonstrukci byl provoz Aera s novou dramaturgií zahájen 6. února 1998 projekcí filmu *Chut' třešni* (Ta'm e guilass; Abbas Kiarostami, 1997), vůbec prvního íránského snímku v české distribuci.

---

²³ Zákon č. 273/1993 Sb. o některých podmínkách výroby, šíření a archivování audiovizuálních děl, o změně a doplnění některých zákonů a některých dalších předpisů.

²⁴ Dekret prezidenta republiky 50/1945 Sb. o opatřeních v oblasti filmu ze dne 11. 8. 1945.

²⁵ Protokol o převzetí nebytových prostor, užívaných Filmovým podnikem hlavního města Prahy, Praha 1, Vodičkova 30 ze dne 30. 12. 1997. [Podpisy zástupců Filmového podniku a MČ Prahy 3 nejsou čitelné] MČ Prahy 3, Odbor kultury, šanon Pro-Aero, nefol. [nezpracováno].

2. HISTORIE OD ROKU 1998

2. 1 Občanské sdružení Pro-Aero

Ve veřejné soutěži vyhrálo sdružení Pro-Aero především proto, že nabízelo *multimediální a rozmanitý program, jenž se neomezoval pouze na klasické promítání*.²⁶ Při rekonstrukci za 250 000 Kč, kterou platilo Pro-Aero,²⁷ byla fasáda natřena na modro, v předsáli byl zřízen bar s osmdesáti místy, byl instalován nový zvukový systém, finance ovšem vystačily pouze na monofonní aparaturu.²⁸ Sál jako takový se příliš neupravoval, pouze bylo postaveno pódium pro divadelní a hudební představení, která dramaturgové zařadili do své koncepce. Ta počítala s kombinací mainstreamového a alternativního programu tak, aby bylo osloveno široké spektrum diváků. Nájemní smlouvu dostalo občanské sdružení nejprve na dobu neurčitou, z obav o vlastní existenci a z důvodů snadnějšího získávání sponzorů byla ale ještě v roce 1998 na základě žádosti Pro-Aera²⁹ změněna na desetiletou³⁰ a nájemné bylo po přibližně třech měsících na žádost občanského sdružení³¹ sníženo z 20 000 Kč na symbolických 500 Kč měsíčně.³² Občanské sdružení má momentálně smlouvu prodlouženou do 31. prosince 2017³³ a údaj o přesné výši současného nájemného není k dispozici, podle slov Iva Andrlého však *vychází z původní částky a pohybuje se v těchto řádech*.³⁴

Občanské sdružení již od počátku kladlo důraz na profilovanou dramaturgii. Týden byl pevně strukturován a každý den měl stanovený typ představení. Pondělky až středy byly vyhrazeny filmovému klubu a artovému promítání, čtvrtky a neděle divadelním představením, případně koncertům, páteční a sobotní večery kvalitním akčním snímkům a v sobotu také probíhala divadelní představení pro děti. Dopoledne byla určená pořadům (ať už filmovým či divadelním) speciálně připraveným pro mateřské, základní či střední školy. Hned po měsíci

²⁶ Citace tehdejšího místostarosty MČ Prahy 3 Zdeňka Pavelky. In: Karolína Kovářová, *Žižkovské kino Aero opět promítá*. *MF Dnes* 9, 1998, č. 31 (6. 2.), s. 3.

²⁷ Rozhovor se Zuzanou Kameníkovou vedený Hanou Šilarovou v Praze dne 15. 12. 2011.

²⁸ Veronika Koblížková. *Institucionální vývoj české kinematografie na příkladu kina Aero*. Brno: ÚHV FF MU, 2011, s. 25 [bakalářská práce].

²⁹ Pro-Aero, *Zpráva o provozu KINA AERO*. Praha 1998. MČ Prahy 3, Odbor kultury, šanon Pro-Aero, šanon Pro-Aero, [nezpracováno]. Bez číslování stran.

³⁰ Pavel Rajčan, *Žádost o prodloužení doby nájmu kina AERO, Biskupcova 31, Praha 3*. Praha 2000. MČ Prahy 3, Odbor kultury, šanon Pro-Aero, nefol. [nezpracováno].

³¹ Pro-Aero, *Zpráva o provozu KINA AERO*. Praha 1998. MČ Prahy 3, Odbor kultury, šanon Pro-Aero, [nezpracováno]. Bez číslování stran.

³² Karolína Kovářová, *Komerční filmy nepromítáme, protože lidé o ně neměli zájem, říká provozovatel Aero*. *MF Dnes* 10, 1999, č. 29 (4. 2.), s. 3.

³³ Podle nahlédnuté smlouvy o pronájmu prostor kina Aero uzavřené mezi Městskou částí Prahy 3 a Společností pro podporu a rozvoj kina AERO, Úřad Městské části Prahy 3, Odbor kancelář úřadu / oddělení sekretariát, zpřístupněno Štěpánkou Zelenkovou.

³⁴ Emailová korespondence se Zuzanou Kameníkovou, Ivo Andřlem a Hanou Šilarovou dne 10. 11. 2011.

ale muselo vedení Aera přistoupit k programovým změnám – komerční filmy promítané na konci týdne neměly diváky, a kino tedy ustoupilo od příliš široce zaměřeného programu. S dramaturgií Rajčanovu týmu zpočátku pomáhal zkušenější Jiří Králík, jenž toho času úspěšně vedl uherskohradištská kina Hvězda a Mír a organizoval Letní filmovou školu a Projekt 100. Ten se záhy promítal i v Aeru. Do programu byly zařazeny animované předfilmy a přibližně dvakrát za měsíc byly promítány celovečerní animované snímky, které vybíral Aurel Klimt.

Aero se již od počátku svého provozu snažilo vyprofilovat a odlišit od ostatních kin zvláštními akcemi, přehlídkami či doprovodnými akcemi – ve foyer se po měsíci střídaly výstavy studentů Katedry fotografie FAMU či Nottinghamské univerzity.³⁵ Dne 20. února 1998, tedy pár dní po zahájení provozu, v kině začal ŽIŽKOVSKÝ MASOPUST spolupořádaný Aerem a Městskou částí Praha 3. Promítala se *Velká žranice* (La Grande Bouffe; Marco Ferreri, 1973). Jednou z nejstarších akcí, která se v Aeru koná dodnes, je přehlídka pantomimy FESTIVÁLEK ANEB JSEM SPOKOJENEJ, jež má za sebou do konce roku 2011 třicet čtyři večerů pod vedením Adama Halaše, současného uměleckého ředitele experimentálního prostoru NoD. První rok provozu se v Aeru promítaly jen snímky běžně dostupné v české distribuci, to ale dramaturgům velmi rychle nestačilo, a tak si již v průběhu následujícího roku začali shánět práva přímo u zahraničních partnerů. Významným počinem dramaturgů (stalo se tak především díky kontaktům Jiřího Králíka) bylo uspořádání talk show s Terryem Gilliamem, která se odehrála 13. února 1999. Gilliam se do Aera několikrát vrátil, stejně jako jeho kolega z Monty Pythonova létajícího cirkusu, Terry Jones.³⁶

V roce 1997 se Aero pod číslem 94 registrovalo do Asociace českých filmových klubů, kde se velmi rychle dostalo mezi nejlepší a největší filmové kluby na našem území. Předseda sdružení Pro-Aero Pavel Rajčan byl v roce 1999 zvolen místopředsedou AČFK,³⁷ jímž je do současnosti.³⁸ Roku 2001 získalo Aero Výroční cenu AČFK. Jak význam Aera rostl, stalo se kino výhradním premiérovým kinem Asociace a bylo v něm zřízeno Metodicko-informační centrum AČFK, které mělo poskytovat pomoc a informace svým členům.³⁹ To v současnosti

---

³⁵ Pavel Rajčan, Petr Vítek, Ivo Andrlé, Žádost o udělení podpory projektu „Rekonstrukce kina Aero“. Praha 2001. MČ Prahy 3, Odbor kultury, nefol. [nezpracováno].

³⁶ Emailová korespondence se Zuzanou Kameníkovou, Ivo Andrlem a Hanou Šilarovou dne 10. 11. 2011.

³⁷ AČFK, *Kdo je kdo*. Dostupné na WWW: <http://www.acfk.cz/editace/soubory/ke-stazeni/159_acfk_kdo_je_kdo.pdf> [cit. 21. 12. 2011].

³⁸ Naposledy byla rada volena 12. 11. 2011, kde mu byla funkce prodloužena o další tři roky. Zdroj: AČFK, *Novinky AČFK*. Dostupné na WWW: <<http://www.acfk.cz/novinky.htm>> [cit. 21. 12. 2011].

³⁹ Pavel Rajčan, Petr Vítek, Ivo Andrlé, Žádost o udělení podpory projektu „Rekonstrukce kina Aero“. Praha 2001. MČ Prahy 3, Odbor kultury, šanon Pro-Aero, nefol. [nezpracováno].

již nefunguje. Od roku 2004 se premiéry postupně přesunuly do zrekonstruovaného partnerského kina Světozor.⁴⁰

Roku 2000 se Aero stalo členem programu Europa Cinemas,⁴¹ který vytváří a podporuje síť kin uvádějících evropské filmy. Europa Cinemas se za pomoci programu MEDIA snaží distribuovat snímky vyrobené v evropské koprodukcii tak, aby o nich zvýšila povědomí a ony byly díky tomu konkurenceschopné. Kino začleněné do programu má jednodušší pozici ve vyjednávání s distributory díky zastřešení touto institucí. Podle Žádosti o prodloužení nájmu kina AERO⁴² získalo občanské sdružení Pro-Aero skrze tuto síť dotace jako jediný provozovatel kina v České republice v roce 2000 v celkové výši 20 000 eur.⁴³ Této informaci ale odporuje Zpráva o české kinematografii Ministerstva kultury,⁴⁴ v níž jsou jako příjemci těchto dotací uvedena ještě kina Lucerna v Praze a Scala v Brně. Od Státního fondu České republiky pro podporu a rozvoj kinematografie získalo Pro-Aero v roce 2000 částku 1 300 000 Kč⁴⁵ a od Magistrátu hlavního města Prahy ve dvou fázích celkem 940 800 Kč.⁴⁶ Všechny tři dotace byly využity roku 2001 na instalaci zvukového systému Dolby Digital firmou CINEMASOUND s.r.o., renovaci vytápění a ventilace, další elevaci a výměnu sedaček (které mají integrovaný rozvod pro účely simultánního překladu), jejichž počet se snížil na současných 336 míst.⁴⁷

Tyto opravy a především velký obnos, jenž do něj investovaly tři různé instituce, jasně dokládají význam a také soudobou jedinečnost kina Aero. Společně s popularitou se také zvyšovala jeho návštěvnost, která kulminovala v roce 2002, kdy dosáhla 110 945 diváků.

V rámci dalších oprav a modernizace Aera bylo kino v létě 2008 vybaveno bezbariérovým přístupem, konkrétně pohyblivou plošinou pro vozíčkáře na schodišti vedoucím z průchodu

---

⁴⁰ Rozhovor se Zuzanou Kameníkovou vedený Hanou Šilarovou v Praze dne 15. 12. 2011.

⁴¹ Ministerstvo kultury české republiky, Odbor hromadných sdělovacích prostředků. *Zpráva o české kinematografii v roce 2000*. Praha: Ministerstvo kultury České republiky 2001, s. 6.

⁴² Pavel Rajčan, *Žádost o prodloužení doby nájmu kina AERO, Biskupcova 31, Praha 3*. Praha 2000. MČ Prahy 3, Odbor kultury, šanon Pro-Aero, nefol. [nezpracováno].

⁴³ Hana Váchová. *Fondy EU: cesta k záchraně evropské audiovizí?.* Dostupné z WWW: <<http://www.europeum.org/cs/component/content/article/27-integrace--9/751-fondy-eu-cesta-k-zachran-evropske-audiovizie>>. Srov.: Kamila Dohnalová. *Metropolitan Opera: Live in HD v kině Aero. Deskripce a vyhodnocení úspěšnosti marketingových aktivit během prvních dvou sezon*. Praha: IKSŽ FSV UK, 2011 [bakalářská práce].

⁴⁴ Ministerstvo kultury české republiky, Odbor hromadných sdělovacích prostředků. *Zpráva o české kinematografii v roce 2000*. Praha: Ministerstvo kultury České republiky 2001, s. 6.

⁴⁵ Ministerstvo kultury České republiky. *Finanční podpory přiznané v roce 2001 (2. část)* Dostupné na WWW: <<http://www.mkcr.cz/assets/statni-fondy/fond-pro-podporu-a-rozvoj-ceskekinematografie/vysled15.pdf>>. [vyšlo 26. 6. 2001; cit. 21. 12. 2011]

⁴⁶ Magistrát hlavního města Prahy, *Kultura v Praze v roce 2001*. Dostupné na WWW: <<http://kultura.praha-mesto.cz/zdroj.aspx?typ=4&Id=39208&sh=1399988446>> [cit. 28. 4. 2012].

⁴⁷ Kino Aero. *O Aero*. Dostupné na WWW: <http://www.kinoaero.cz/cz/kino_aero/>. [cit. 21. 12. 2011]

domem na dvůr k Aero. Kino podle odhadů Zuzany Kameníkové díky snadnějšímu přístupu navštíví deset vozíčkářů měsíčně.⁴⁸ Dvorek byl zpevněn a ve zrenovovaném průchodu byly navíc instalovány vitríny, v nichž Aero prezentuje svůj program, vystavuje plakáty či seznam všech důležitých akcí, které se v něm od otevření v roce 1998 udály.

V červnu 2010 došlo k plné digitalizaci kina Aero, a to díky příspěvkům od Státního fondu ČR pro podporu a rozvoj české kinematografie v září 2009 v první vlně mimořádného grantu na technický rozvoj a modernizaci české kinematografie (1 250 000 Kč)⁴⁹ a od radnice Městské části Prahy 3 (960 000 Kč).⁵⁰ Zbytek nákladů uhradili sami provozovatelé. Do kina byl nainstalován projektor Sony CineAlta 4K, který umí promítat až v rozlišení 4K (4096×1714 pixelů) a splňuje tak podmínky Digital Cinema Initiatives.⁵¹ Film se může přehrávat ze souboru DCP⁵² přímo ze serveru LMT 200, který je také ve vlastnictví kina, se zvukem Dolby Digital EX. Díky digitalizaci se Aero velmi usnadnil provoz, protože filmové kopie jsou náročné na přepravu a v současné době se jich vyrábí pouze omezené množství. Aero si oproti jiným kinům nepořídilo 3D projektor, který jednosálová kina využijí spíše v menších obcích, v jejichž okruhu není multikino disponující 3D projektorem. Digitalizaci kino Aero oslavilo 15. června 2010 promítáním filmu *Kuky se vrací* (Jan Svěrák, 2010) z nového projektoru.⁵³

Zatím poslední rekonstrukcí v Aero byla přestavba baru a toalet na podzim 2011. Architektonický návrh připravilo studio A1 Architects, konkrétně Lenka Křemenová a David Maštálek. Rekonstrukce baru a předsálí Aera byla pojata minimalisticky, úzkému a dlouhému interiéru⁵⁴ dominuje zelená barva, na podlaze pak filmovou klapkou inspirované černobílé diagonální pruhy. Z prostoru zmizely staré dřevěné kinosedáčky a kapacita byla snížena z osmdesáti na šedesát míst. Oproti původnímu stavu působí současná podoba dojmem sofistikovaného designu, což se podle Adama Gebriana může stát terčem kritiky,⁵⁵ důvodem

---

⁴⁸ Emailová korespondence se Zuzanou Kameníkovou, Ivo Andrllem a Hanou Šilarovou dne 10. 11. 2011.

⁴⁹ Ministerstvo kultury ČR. *Finanční podpory přiznané v roce 2009, část 1*. Dostupné na WWW: <http://www.mkcr.cz/cz/statni-fondy/statni-fond-pro-podporu-a-rozvoj-ceske-kinematografie/podporene-projekty-225/Financi-podpory-priznane-v-roce-2009-_7-cast__1.xls> [cit. 21. 12. 2011].

⁵⁰ Praha 3. *Radnice podpoří digitalizaci kina Aero*. Dostupné na WWW: <<http://www.praha3.cz/kultura-a-volny-cas/kulturni-a-zajmova-zarizeni/digitalizace-kina-aero.html>> [vyšlo 12. 4. 2010; cit. 21. 12. 2011].

⁵¹ DCI je společný podnik velkých amerických studií (například Warner Brothers nebo Universal Studios), která se v březnu 2002 spojila, aby nastavila jednotný standard pro digitální projekce.

⁵² Digital Cinema Package definovaný v Digital Cinema System Specification z roku 2005.

⁵³ Kino Aero, *Křest digitálního Aera*. Dostupné na WWW: <<http://www.kinoaero.cz/cz/udalost/125/KREST-DIGITALNIHO-AERA/>> [cit. 21. 12. 2011].

⁵⁴ Viz Příloha 2: Půdorysy předsálí a baru kina Aero.

⁵⁵ Adam Gebrian, Aero v novém: Zdůraznění kladů a zachování atmosféry. *Lidové noviny* 24, 2011, č. 304 (31. 12.), příloha Relax, str. 5. Dostupné také na WWW: <http://www.lidovky.cz/aero-v-novem-zdrazneni-kladu-a-zachovani-atmosfery-fye-/ln-bydleni.asp?c=A120103_113741_ln-bydleni_ter> [vyšlo 4. 1. 2012; cit. 3. 3. 2012].

ale bylo především rozšíření možností využít kino ke slavnostním premiérám.⁵⁶ Díky změně dispozic se ale především kino stalo plně bezbariérovým – přibýlo sociální zařízení pro vozičkáře. Dokončení rekonstrukce bylo oslaveno 9. prosince 2011 na akci DVANÁCT ROZHŇEVANÝCH SBÍJEČEK, kde se promítaly filmy *Kouř* (Tomáš Vorel, 1990) a *Big Lebowski* (Big Lebowski; Joel a Ethan Cohen, 1998).⁵⁷

2. 2 Expanze do dalších kin

V roce 2003 rozšířil tým Aera své aktivity do dalšího kina, tentokrát mimo Prahu. K tomu účelu bylo založeno občanské sdružení Pro-Centrál, které mělo spravovat královéhradecké kino Bio Centrál. Kino provozovala skupina kolem kina Aero spolu s Leošem Kučerou, který ho provozuje dodnes. Centrálu rostla velmi rychle návštěvnost, podobně jako Aeru v prvních letech obnoveného provozu. Zatímco v roce 2004 biograf vykazoval návštěvnost 46 106 lidí, v roce 2010 do kina přišlo více jak 100 000 diváků.⁵⁸ V roce 2004 bylo kino jako první v České republice mimo Prahu a Brno zařazeno do sítě kin Europa Cinemas. Podle výročních zpráv z let 2004⁵⁹ a 2010⁶⁰ je zřejmá snaha o zavedení obdoby dramaturgie Aera do královéhradeckého kina. Stejně jako v Aeru se v programu Centrálu objevily ZLATÝ FOND ČESKÉ A SVĚTOVÉ KINEMATOGRAFIE, promítání pro seniory či projekce z cyklu FILM A ŠKOLA pro studenty základních a středních škol. Centrál byl také prvním kinem po Aeru, které začalo vysílat přímé přenosy z Metropolitní opery. Společnost Pro-Centrál se od pražské supervize osamostatnila přibližně v roce 2006,⁶¹ protože *projekty a přehlídky, které fungovaly v Praze, se v Hradci nedařily a naopak. Objevily se i první finanční potíže a s tím i určité osobní střety a odlišnost názorů. Ale vždy bylo Aero jakýmsi velkým vzorem a průkopníkem.*⁶² V současnosti biograf disponuje jak promítacím zařízením pro 35 mm filmy, tak plně

---

⁵⁶ Rozhovor se Zuzanou Kameníkovou vedený Hanou Šílarovou v Praze dne 15. 12. 2011.

⁵⁷ Kino Aero. *Aerobar v novém: 12 rozhněvaných sbíječek*. Dostupné na WWW: <<http://www.kinoaero.cz/cz/udalost/195/Aerobar-v-novem-12-rozhnevanych-sbijecek/>> [cit. 4. 4. 2012].

⁵⁸ Pro-Centrál, Artkino Centrál Hradec Králové, *Výroční zpráva 2010*. Hradec Králové 2011. Archiv kina Centrál.

⁵⁹ Pro-Centrál, Artkino Centrál Hradec Králové, *Výroční zpráva 2004*. Hradec Králové 2005. Archiv kina Centrál.

⁶⁰ Pro-Centrál, Artkino Centrál Hradec Králové, *Výroční zpráva 2010*. Hradec Králové 2011. Archiv kina Centrál.

⁶¹ Emailová korespondence mezi Leošem Kučerou, současným místopředsedou Pro-Centrál, o.s., a Hanou Šílarovou dne 10. 11. 2011.

⁶² Emailová korespondence mezi Leošem Kučerou, současným místopředsedou Pro-Centrál, o.s., a Hanou Šílarovou dne 10. 11. 2011.

digitálním projektořem Sony CineAlta 4K, který získal již v říjnu 2009 jako první kino v České republice.⁶³

V roce 2004 se tým kolem Pavla Rajčana rozhodl expandovat znovu, tentokrát převzetím provozu kina Světozor v centru Prahy. Předchozím provozovatelem byl Union Film, s.r.o., který v devadesátých letech získal výhodnou a nepřevoditelnou nájemní smlouvu na prostory kina.⁶⁴ Z tohoto důvodu je provozovatelem Světozoru společnost s ručením omezeným, nikoliv občanské sdružení, jak je tomu v případě Aera, Bio Centrálu a Bio Oka. Jednateli Union Filmu se v květnu 2004 stali Pavel Rajčan, Petr Jirásek, Ivo Andrlé a Petr Víték. O dva roky později se připojil Jiří Šebesta. Každý jednatel je zároveň společníkem s dvacetiprocentním podílem.⁶⁵ Současným ředitelem Světozoru je Petr Jirásek, absolvent Vysoké školy ekonomické, který začínal v Aeru, ale roku 2004 se přesunul do Světozoru.

Dne 10. listopadu roku 2005 se v pasáži Světozor otevřel filmový obchod Terryho ponožky, pojmenovaný po režisérovi Terry Gilliamovi, který se zúčastnil slavnostního otevření,⁶⁶ a při této příležitosti také jednu ze svých ponožek nově vzniklému obchodu věnoval.⁶⁷ Tento specializovaný obchod nabízí DVD, knihy o filmu a filmové plakáty, cílová skupina se překrývá s diváky kin Aero a Světozor. Kromě kamenného obchodu je možné všechny produkty zakoupit také prostřednictvím elektronického obchodu na webových stránkách.⁶⁸ Terryho ponožky se v současnosti zaměřují více na prodej filmových plakátů. Obchod nyní vede Pavel Rajčan, zakladatel Aera, který filmové plakáty zároveň sbírá a zapůjčuje k výstavám po České republice (jako například „UÁÁÁ: Československý filmový plakát 1959–1989“ v roce 2010 v rámci Letní filmové školy v Uherském Hradišti⁶⁹).

V roce 2007 vypsal Městská část Praha 7 soutěž o pozici provozovatele kina Bio Oko, do níž se přihlásilo i nově vzniklé občanské sdružení Pro-Oko, založené skupinou kolem Aera. Vítězem se ale stal Jihlavský spolek amatérských filmařů, který je pořadatelem Mezinárodního festivalu dokumentárních filmů Jihlava. Otevření kina proběhlo 18. října

---

⁶³ Pro-Centrál, Artkino Centrál Hradec Králové, *Výroční zpráva 2010*. Hradec Králové 2011. Archiv kina Centrál.

⁶⁴ Informace od Aleše Danielise.

⁶⁵ Oficiální server českého soudnictví, *Obchodní rejstřík*. Dostupné na WWW: <<http://portal.justice.cz/Justice2/Uvod/uvod.aspx>> [cit. 21. 12. 2011].

⁶⁶ Terryho ponožky *O Terryho ponožkách*. Dostupné na WWW: <<http://www.terryhoponozky.cz/o-terryhoponozkach>> [cit. 21. 12. 2011].

⁶⁷ K tomu se váže příhoda, v níž si Terry Gilliam na jedné ze svých debat s diváky Aera na podzim roku 1999 v průběhu rozpravy sundal obuv a zbytek besedy tedy strávil pouze v ponožkách.

⁶⁸ Terryho ponožky, *Hlavní stránka*. Dostupné na WWW: <<http://www.terryhoponozky.cz/>> [cit. 21. 12. 2011].

⁶⁹ Letní filmová škola v Uherském Hradišti: Doprovodný program. *UÁÁÁ: Československý filmový plakát 1959 – 1989*. Dostupný na WWW: <<http://2010.lfs.cz/uaaa.htm>> [cit. 3. 3. 2012].

2007.⁷⁰ Koncepce Jihlavského spolku byla zaměřena především na dokumentární filmy, často zakoupené pouze pro projekci v Bio Oku. Po dvou letech ale Jihlavský spolek amatérských filmařů od provozování ustoupil; podle slov tehdejšího dramaturga Petra Kubici⁷¹ ovlivnily rozhodování provozovatelů tři aspekty. Provozovatel kina neměl u distributorů silné postavení a filmové kopie tedy dostával až několik týdnů po premiéře, objevila se nutnost rekonstrukce a velkých investic, které nebyly předpokládány, a konečně hrála roli i velká pracovní vyčílenost provozovatelů. Bio Oko tedy po dvou letech převzalo do správy občanské sdružení Pro-Okó,⁷² které v původním výběrovém řízení z roku 2007 skončilo na druhém místě. Kino se pod novým vedením znovuotevřelo v září 2009. Tento biograf má podobnou výhodu jako zpočátku Aero⁷³ – v jeho okolí se nenachází žádné jiné kino či multiplex, takže je pro své okolí spádové. V Bio Oku začínaly projekty jako BIO UCHO – poslechová představení,⁷⁴ projekce zahraničních seriálů zdarma,⁷⁵ promítání bollywoodských filmů včetně snahy o vytvoření autentického prostředí, *atmosféry, občerstvení a přestávek*⁷⁶ či FILMJUKEBOX – promítání snímku na přání podle předchozího hlasování diváků.⁷⁷

Na zčásti obdobný⁷⁸ program všech tří pražských kin, která v současnosti kooperují, dohlíží dramaturgický supervizor Ivo Andrlé.⁷⁹

2.3 Budování sítě

V roce 2004 začal fungovat ojedinělý projekt Osa 9, který sdružoval pražská alternativní kina. Jeho hlavním cílem bylo zlepšit pozici těchto kin v boji s expandujícími multiplexy, které měly na trhu podíl přibližně 66 %.⁸⁰ Členy byla kina Aero, Evald, Mat a Světozor. Tím, že se kina spojila dohromady, získala lepší vyjednávací pozici u distributorů a bylo pro ně

⁷⁰ Portál hlavního města Prahy. *Praha 7 otevírá BIO OKO*. Dostupné na WWW: <http://www.praha.eu/jnp/cz/home/mestske_casti/praha_7/praha_7_otevira_bio_oko.html> [vyšlo 16. 10. 2011; cit. 4. 4. 2012].

⁷¹ Rozhovor s Petrem Kubicí vedený Hanou Šilarovou dne 29. 3. 2012.

⁷² Emailová korespondence mezi Zuzanou Kameníkovou, Ivo Andrlem a Hanou Šilarovou dne 10. 11. 2011.

⁷³ Výhoda zmizela s vybudováním OC Flora, v němž vznikl multiplex Cinema City s 3D kinem Imax.

⁷⁴ Například povídky Edgara Allana Poea, které byly uvedeny 13. listopadu 2011.

⁷⁵ Například *Ztracení* (Lost; J. J. Abrams, 2004) dne 2. 4. 2010.

⁷⁶ Rozhovor s Davidem Beránkem. In: Martin Horyna, Nové Bio Oko a pražská síť alternativních kin. *Indiefilm*. Dostupný na WWW: <<http://www.indiefilm.cz/2009/11/26/tema-nove-bio-oko-a-prazska-sit-alternativnich-kin/>> [cit. 21. 12. 2011].

⁷⁷ Filmjukebox je v současnosti i na programu Aera.

⁷⁸ Martin Horyna, Nové Bio Oko a pražská síť alternativních kin. *Indiefilm*. Dostupný na WWW: <<http://www.indiefilm.cz/2009/11/26/tema-nove-bio-oko-a-prazska-sit-alternativnich-kin/>> [cit. 21. 12. 2011].

⁷⁹ Emailová korespondence mezi Zuzanou Kameníkovou, Ivo Andrlem a Hanou Šilarovou dne 10. 11. 2011.

⁸⁰ Unie filmových distributorů. *Podíly multikin na trhu*. Dostupné na WWW: <<http://ufd.cz/system/files/clanky/podilymkina20091.xls>> [vyšlo 31. 1. 2011; cit. 17. 10. 2011].

snazší získat filmovou kopii k promítání. Na nepravidelných setkáních se scházeli dramaturgové kin, aby našli premiérové tituly, které jsou zajímavé pro všechna čtyři kina, jež poté promítala ze společné kopie. Zajistili tak distributorovi delší dobu nasazení, než by bylo schopno kterékoliv z kin jednotlivě – půjčili si jednu kopii dohromady a ta se postupně promítala v jednotlivých sálech. Obvykle začal promítat Světozor v premiérovém týdnu, a to díky své dominantní pozici (poloha v centru města, velikost a největší návštěvnost). Pokud by ovšem o kopii žádal Světozor sám, pravděpodobně by snímek získal až několik týdnů po zahájení distribuce. Poté se kopie přesunula do Evaldu či Matu, které tak snímek získaly mnohem dříve než by jim ho poskytnul distributor sám. Aero má odlišný způsob programování – filmy nenasazuje na týdny, ale pouze jednou či dvakrát do měsíce – snímky mu proto byly půjčovány vždy na jednotlivá promítání.

Distribuční projekt byl v době svého fungování od září 2004 do roku 2007⁸¹ užitečný pro všechny – distributory, provozovatele kin i diváky. *Je to princip, který je výhodný pro několik stran najednou [...] Ten krok, že se ta kina jemně omezí v nějakém svévolném plánování, je několikanásobně vyvážen tím, že se dostávají k titulům, které chtějí, a brzy. [...] na straně distributora je to, že se jim podaří nasadit jejich filmy, které potřebují nasadit, do našich kin dobře a v kuse.*⁸² Slova tehdejšího dramaturga Světozoru a zároveň hlavního koordinátora Osa 9 Iva Andrlého však přestala platit s nástupem digitalizace, kdy je přístup k filmu pro všechna kina v podstatě stejný, protože není omezený počtem filmových kopií. Fungování projektu tak ztratilo svůj původní smysl. To potvrdila i současná ředitelka Aera Zuzana Kameníková: *[...] teď už jsme my digitální, Světozor je digitální, myslím, že i Mat, takže už zbývá jenom Evald. [...] už se to prostě nevyplatí nějaké dohody provádět, protože většina filmů, skoro všechny filmy, jsou už na digitálu, minimum je jenom na kopiích.*⁸³

Aktivita uskupení Osa 9 byla utlumena již v roce 2007 (ačkoliv oficiálně nikdy neskončila), kina se ale digitalizovala později – Světozor v roce 2009, Aero později v roce 2010. Důvodem pro upuštění od aktivit v rámci Osa 9 tak mohla být i skutečnost, že v roce 2007 již existovala distribuční společnost Aerofilms vlastněná provozovateli Aera a Světozoru, takže byla tato kina dostatečně silná i bez podpory Matu a Evaldu. Projekt Osa 9 také nastartoval vzájemnou propagaci spřátelených kin, která sice primárně avizovala svůj

---

⁸¹ *Osa 9 vlastně nikdy nepřestala fungovat, jen už jí není třeba* – Rozhovor se Zuzanou Kameníkovou vedený Hanou Šilarovou v Praze dne 15. 12. 2011.

⁸² Rozhovor s Ivem Andrlem. In: Zdeňka Chmelová. *OSA 9 – tramvaj do kina. Společný distribuční projekt pražských kin Aero, Evald, MAT a Světozor*. Brno: ÚFAV FF MU, 2007 [bakalářská práce].

⁸³ Rozhovor se Zuzanou Kameníkovou. In: Veronika Koblížková. *Institucionální vývoj české kinematografie na příkladu kina Aero*. Brno: ÚHV FF MU, 2011, s. 49 [bakalářská práce].

program a prostor, zároveň ale lákala diváky i do ostatních sálů. Na tomto principu dnes fungují Aero se Světozorem, k nimž se později přidalo i Bio Oko.

V prosinci roku 2005 se aktivity zakladatelů Aera rozšířily do další oblasti filmového průmyslu – distribuce. Provozovatelé dvou kin tak dali vzniknout společnosti Aerofilms, díky níž mohou snáz získávat do svých kin (ale samozřejmě nejen tam) zahraniční tituly. Na rozdíl od Pro-Aera, které je občanským sdružením, je distribuční společnost Aerofilms společností s ručením omezeným, jejímž primárním cílem je tedy dosahování zisku. Podle tiskové zprávy vydané ke svému vzniku⁸⁴ se společnost Aerofilms orientuje na hodnotné a atraktivní snímky, které chce v České republice distribuovat více kanály – v kinech, na DVD i v televizním vysílání (do něž bude tituly nabízet). Kromě Aera a Světozoru se o založení zasloužil i John Caulkins, tehdejší ředitel dnes již neexistujícího festivalu Music on Film – Film on Music.⁸⁵ Ve výpisu z obchodního rejstříku⁸⁶ jsou kromě Johna Caulkinse jednateli také Petr Jirásek⁸⁷ a Ivo Andrlé.⁸⁸

Prvním filmem uvedeným pod Aerofilms měla být *Kachní sezóna* (Temporada de patos; Fernando Eimbcke, 2004), která v Mexiku zvítězila v jedenácti kategoriích výročních mexických cen Ariel; podle webové stránky společnosti⁸⁹ se jí ale stal dokument *Bezesné noci* (Radim Špaček, David Čálek, 2006) uváděný pouze z DVD projekce. Prvním hraným filmem byla *Taxidermia* (Taxidermia; György Pálfi, 2006), která vyhrála čtyři ceny na Hungarian Film Weeku, mezi nimi i Velkou cenu.⁹⁰

Do konce roku 2011 společnost do českých kin přinesla celkem 97 filmů.⁹¹ Společnost Aerofilms tedy připravuje více jak jednu premiéru měsíčně a za šest let svého fungování se stala osmým největším distributorem v České republice.⁹² Toto pořadí však znamená pouze jednaprocentní podíl na celkovém počtu filmových představení, ale již skoro dvouprocentní podíl na tržbách, které v roce 2010 činily 27 200 005 Kč. Tržby v absolutních číslech se za prvních pět let více než zpětinasobily. Růst tržeb, návštěvnosti i všech dalších měřených

---

⁸⁴ Aerofilms, *Tisková zpráva k založení Aerofilms*. Dostupné na WWW: <www.aerofilms.cz/soubory/TZ_zalozeni_Aerofilms.pdf> [cit. 21. 12. 2011].

⁸⁵ Tamtéž.

⁸⁶ Oficiální server českého soudnictví, *Obchodní rejstřík*. Dostupné na WWW: <<http://portal.justice.cz/Justice2/Uvod/uvod.aspx>> [cit. 21. 12. 2011].

⁸⁷ Petr Jirásek je v současnosti ředitel kina Světozor.

⁸⁸ Ivo Andrlé je koordinátor již neexistující Osy 9 a dramaturgický supervizor kin Aero, Světozor a Bio Oko.

⁸⁹ Aerofilms, *Seznam filmů*. Dostupné na WWW: <<http://www.aerofilms.cz/filmy/seznam/>> [cit. 21. 12. 2011].

⁹⁰ IMDb, *Taxidermia – Awards*. Dostupné na WWW: <<http://www.imdb.com/title/tt0410730/awards>> [cit. 21. 12. 2011].

⁹¹ Emailová komunikace se Zuzanou Kameníkovou a Ivo Andrlé vedaná Hanou Šilarovou dne 10. 11. 2011.

⁹² Unie filmových distributorů. *Market share distribučních společností pro rok 2010*. Dostupné na WWW: <ufd.cz/clanky/rocn-podily-distribucnich-spolecnosti-market-share/marketufd2010.xls> [cit. 21. 12. 2011].

hodnot jasně ukazuje, že distribuční společnost Aerofilms svým zaměřením zaplnila mezeru na trhu a za prvních pět let své existence velmi rychle rostla. Detailněji viz následující tabulka.

Rok	Představení		Návštěvnost		Tržby [Kč]		Počet premiér	Počet filmů
2006	2 486	0,7 %	71 070	0,6 %	5 088 282	0,5 %	12	13
2007	2 552	0,7 %	68 985	0,5 %	5 610 582	0,5 %	7	20
2008	6 289	1,6 %	269 708	2,1 %	24 158 104	2,0 %	12	30
2009	4 363	1,1 %	171 029	1,4 %	22 542 920	1,8 %	35	69
2010	4 159	1,0 %	221 270	1,6 %	27 200 005	1,8 %	26	81

Tabulka číslo 1: Roční podíly společnosti Aerofilms na filmovém trhu České republiky.⁹³

⁹³ Kamila Dohnalová. *Metropolitan Opera: Live in HD v kině Aero. Deskripce a vyhodnocení úspěšnosti marketingových aktivit během prvních dvou sezon*. Praha: IKSŽ FSV UK, 2011, s. 30 [bakalářská práce]. Údaje zpracovány na základě informací z www.ufd.cz.

3. DRAMATURGICKÁ KONCEPCE

Koncepce, s níž občanské sdružení Pro-Aero vyhrálo soutěž vypsanou Městskou částí Prahy 3, byla – jak již bylo zmíněno – původně zaměřena na širší okruh diváků. Kino mělo kromě alternativních snímků promítat komerční filmy, dva dny v týdnu se v kině hrálo divadlo. Tato koncepce – především rozkročení mezi mainstreamem a artovými projekcemi – má v roce 1998 opodstatnění. Aero bylo ve své době jediným fungujícím kinem na Praze 3⁹⁴ a v celé České republice fungoval jediný multiplex – pražské Multikino Galaxie. V době tvorby konceptu tedy zakladatelé pracovali s úplně jiným modelem trhu, než je ten dnešní, a širokospektrální zaměření se zdálo být výhodné. Aero tedy původně nemělo být kinem s úplně odlišnou programovou skladbou, mělo cílit jak na většinového diváka, tak přinést alternativu.

Po měsíci provozu ale dramaturgové zjistili, že mainstreamový program je zbytečný, protože měl mizivou návštěvnost.⁹⁵ Kino se tak plně zaměřilo na alternativní program. Měsíční programová skladba Aera se liší například od spřáteleného Světozoru – zde se promítá několik filmů celý týden či dva, kdežto v Aeru se snímek uvádí jednou či dvakrát v měsíci, takže je počet jednotlivých filmů daleko vyšší. Měsíčně je v Aeru uváděno minimálně šedesát různých snímků, týdně se koná přibližně šestnáct projekcí.⁹⁶

Klíčovými body programu, které Aero již od začátku provozu odlišuje od ostatních jednosálových kin, jsou filmové minifestivaly či několikadenní přehlídky. Slovy Iva Andrlého: *Máme zkušenost, že pokud se filmy zabalí do nějakého balíku nebo se ozvláštní nějakou zábavou, přijde na ně víc lidí, než pokud je hrajeme v normálním běhu.*⁹⁷ Několikadenní bloky jsou sestavovány podle tematické či žánrové podobnosti,⁹⁸ jako přehlídky národní kinematografie,⁹⁹ pocta osobnosti,¹⁰⁰ ozvěny filmových festivalů¹⁰¹ a podobně. Tento postup využívali dramaturgové již od počátku existence kina. Jedněmi

---

⁹⁴ Pro-Aero, *Zpráva o provozu KINA AERO*. Praha 1998. MČ Prahy 3, Odbor kultury, šanon Pro-Aero, [nezpracováno]. Bez číslování stran.

⁹⁵ Karolína Kovářová, *Komerční filmy nepromítáme, protože lidé o ně neměli zájem, říká provozovatel Aera*. *MF Dnes* 10, 1999, č. 29 (4. 2.), s. 3.

⁹⁶ Kino Aero, *O Aeru*. Dostupné na WWW: <http://www.kinoaero.cz/cz/kino_aero/> [cit. 21. 12. 2011].

⁹⁷ Jsme jediný žižkovský monoplesk. *Mladá fronta dnes* 2001, č. 9 (11. 1.), s. 1.

⁹⁸ Den hudebního filmu v únoru 2002; Otevři oči: Nejnovější dokumenty z oblasti ochrany a práv zvířat v květnu 2007.

⁹⁹ Íránský film v říjnu 1999; Přehlídka kinematografie Severního Irsku v září 2006.

¹⁰⁰ Pocta režisérovi: Miniprofil Larse von Triera v červnu 2006; pocta herci: Miniprofil Billa Murrayho v březnu 2006.

¹⁰¹ MFF Karlovy Vary, Ozvěny Letní filmové školy, Ozvěny MFF v Cannes, FAMUfestu, Mezinárodního dokumentárního festivalu Jihlava či z Mezinárodního studentského festivalu v Písku.

z prvních přehlídek byly MINIPROFIL KRZYSZTOFA KIESLOWSKÉHO, PROFIL JURAJE JAKUBISKA (obojí duben 1998) či šestidenní QUENTIN TARANTINO A SPOL. ANEB NÁSILÍ VE FILMU.¹⁰²

Od roku 2004 pořádá kino AEROKRAŤAS, soutěž krátkometrážních snímků do deseti minut, z nichž nejlepší se poté promítají jako předfilmy. Aero tak navazuje na tradici, která jinak po roce 1989 v Česku vymizela.

Zpočátku se v kině promítaly snímky, které byly zakoupeny do české distribuce, k některým přehlídkám ale dramaturgové potřebovali i filmy u nás neuváděné, a tak si od roku 1999 začali některé půjčovat pouze na malý počet projekcí, často ve spolupráci s ambasádami či zahraničními kulturními středisky. V září 2001 uvedlo Aero společně s Goethe Institutem profil režiséra Toma Tykwera (za jeho osobní účasti), v tomtéž roce dvakrát (březen a říjen) přehlídku snímků Petera Greenawaye, na niž se podílel British Council. Nákup práv na jednotlivá představení byl ale finančně i logisticky náročný, a tak byla – jak již bylo řečeno – na sklonku roku 2005¹⁰³ založena distribuční společnost Aerofilms, která značně usnadnila vyjednávací pozici a umožnila filmy distribuovat i mimo Aero, Světozor a Bio Oko.

Kromě tematických bloků provozovatelé vymýšleli stále nové typy programu. V Aeru se jedná například o AERO NASLEPO či BABY BIO, které původně začalo v Oku. Tato představení jsou určena speciálně rodičům s malými dětmi – zvuk má sníženou hlasitost a v sále zůstává částečně rozsvíceno. V kině se také konají či konaly každoroční festivaly – FESTIVAL OTRLÉHO DIVÁKA, festival MEZIPATRA (společně s dalšími kiny v letech 2002–2004, poté se přesunul do Světozoru), dokumentární přehlídka JEDEN SVĚT (společně s dalšími kiny). Provozovatelé Aera (stejně jako Světozoru a Oka) nepřetržitě inovují svoji nabídku a přizpůsobují dramaturgii. Některé programy se v kinech prolínají, jiné mají své místo jen v jednom kině, mají ale společné vlastnosti – snahu o co největší pohodlí diváka a originalitu v kontextu české exploatace filmů.

Důležitou součástí aktivit kin je AEROŠKOLA, jenž plní vzdělávací funkci pro děti a mládež od mateřských až po střední školy. Prvním projektem AEROŠKOLY byl ZLATÝ FOND, který umožňoval středoškolákům a žákům druhého stupně základní školy zhlédnout klasické filmy české i světové kinematografie, a to zdarma jednou týdně. Mezi promítanými snímky bylo možné nalézt jak klasiku z období němé éry – například *Kabinet doktora*

¹⁰² Vývěsní tabule v průchodu domu, v němž sídlí kino Aero [cit. 15. 7. 2011].

¹⁰³ Společnost zapsaná do obchodního rejstříku 15. 12. 2005; Oficiální server českého soudnictví. *Obchodní rejstřík*. Dostupné na WWW: < <http://portal.justice.cz/Justice2/Uvod/uvod.aspx> > [cit. 21. 12. 2011].

Caligariho (Das Cabinet des Dr. Caligari; Robert Wiene, 1920), tak z pozdějšího období – například *Modrého anděla* (Der blaue Engel; Joseph von Sternberg, 1930) či *Zloděje kol* (Ladri di biciclette; Vittorio de Sica, 1948). Také se ale mezi projekcemi objevují novější snímky, které získaly ceny na filmových festivalech, jako *Trio z Belleville* (Les triplettes de Belleville; Sylvain Chomet, 2002) či *Jaro, léto, podzim, zima... a jaro* (Bom yeoreum gaeul gyeoul geurigo bom; Ki-Duk Kim, 2003). V letošním roce se však poprvé AEROŠKOLA v této podobě neotevře, nahradí ji inovovaný program nazvaný FILMŠEJK. Ten, na rozdíl od AEROŠKOLY, nabízí aktivní zapojení diváků – například školní třídy. Ta může připravit celou projekci, včetně úvodu a plakátu. Ve dvouměsíčních kolech pak budou projekty soutěžit a nejlepší bude v Aeru zrealizován. Další z mnoha aktivit spadající pod AEROŠKOLU je AERTĚK, filmový tábor pro děti. V jeho průběhu děti natáčejí své vlastní filmy a zároveň jsou vzdělávány ve filmové historii a teorii. AERTĚK se poprvé konal v roce 2008 a pro letošní rok (2012) se kromě dvou dětských turnusů počítá i se soustředěním pro dospělé – LETNÍ CINEMA STUDIES, navazující na přednášky téhož názvu pořádané ve Světozoru během roku.

Vytvářením edukativních programů pro děti a dospívající dramaturgové Aera ukazují snahu postihnout i mladší generaci diváků a naučit ji navštěvovat tento typ kin.

Velkým zlomem v dramaturgii bylo začlenění přímých přenosů z Metropolitní opery v New Yorku do programového schématu. Firma Aerofilms se poprvé zapojila v sezóně 2007/2008. S nápadem přímých přenosů Ivana Andrleho seznámil Martin Cikánek.¹⁰⁴ V Aerofilms nápadu nejprve nevěřili, ale nakonec k nákupu licence svolili. *Technicky to není jednoduché ani levné. Přistoupili jsme na riziko hlavně proto, že se tehdy všude mluvilo o možnosti uvádět v artkinech i jiné věci než jen filmy. Ale nikdo nevěděl jaké a my chtěli být první.*¹⁰⁵

Do Velkého sálu Světozoru byl při této příležitosti pořízen nový projektor, který odpovídal speciálním požadavkům ze strany dodavatele a byl schopen přenést velké množství dat. Nejprve byl využíván projektor Panasonic,¹⁰⁶ od sezóny 2008/2009 má kino uzavřenou smlouvu o partnerství se společností SONY a získalo tak projektor VPLFW300L,¹⁰⁷ který byl v červnu 2010 nahrazen projektorem Sony CineAlta 4K. Zvuk se pouští šestikanálovou

---

¹⁰⁴ Martin Cikánek je absolventem hudebního managementu na HAMU, který se v únoru 2007 seznámil s Peterem Gelbem, tehdejším generálním ředitelem Metropolitní opery, a nabídl mu, že projekt přímých přenosů z Metropolitní opery zkusí rozšířit i do České republiky.

¹⁰⁵ Citace Iva Andrleho. In: Tereza Brdečková, Na operu do kina. *Respekt* 10, 2009, číslo 5, strana 54.

¹⁰⁶ Emailová korespondence mezi Zuzanou Kameníkovou, Ivo Andrlem a Hanou Šilarovou dne 10. 11. 2011.

¹⁰⁷ Kamila Dohnalová. *Metropolitan Opera: Live in HD v kině Aero. Deskripce a vyhodnocení úspěšnosti marketingových aktivit během prvních dvou sezon*. Praha: IKSŽ FSV UK, 2011, s. 30 [bakalářská práce].

technologií Dolby Digital 5.1. Počáteční skepse společnosti Aerofilms vzala rychle za své, protože lístky byly ihned vyprodány, většinou týdnů i měsíce dopředu¹⁰⁸ – *Okamžitě po zahájení předprodeje skupili vstupenky hlavně odborníci a vyhladovělí operní nadšenci, kteří si tak splnili životní sen: dostat se do Metropolitní opery. Najednou tu byl nový „globální“ zážitek. Jdete do kina na operu a máte pocit, že jdete vlastně do divadla.*¹⁰⁹ První ročník byl natolik úspěšný, že se Aero rozhodlo jej celý ještě jednou promítat ze záznamu na jaře 2008 pod názvem PŘIDÁVÁME! (Encore!). Hned po prvních čtyřech projekcích se k Aeru přidalo královéhradecké kino Centrál. V právě probíhající sezóně 2011/2012 se přenosy promítají v celkem třiceti českých městech, v Praze kromě Aera i ve Světozoru a Matu. Aerofilms navíc získalo s Metropolitní operou smlouvu, jež ho opravňuje prodávat podlicence kinům nejen na území celé České republiky, ale také na Slovensku, v Polsku, Maďarsku, Chorvatsku a Rumunsku; v současnosti společnost jedná o rozšíření také do Bulharska a Slovinska.¹¹⁰ Kromě přenosů z Metropolitní opery společnost Aerofilms zařadila do své nabídky v roce 2009 i přenosy baletu Pařížské opery, moskevského Velkého baletu, od roku 2010 přenosy činohry i opery Národního divadla v Londýně pod názvem NT LIVE.¹¹¹ Tento typ promítání v kinech bývá označován jako tzv. alternativní obsah. Pod tento název patří i licence k živým koncertům zpěváků či hudebních skupin – díky Aerofilms mohli diváci v České republice vidět koncert Robbieho Williamse (20. října 2009), skupiny Simply Red (19. prosince 2010) či Jamieho Culluma (11. května 2011). Jednorázově zde bylo možné zhlédnout některé sportovní přenosy – Závod v rychlobruslení na 5000 metrů na Zimních olympijských hrách 2010 ve Vancouveru či finále Mistrovství světa ve fotbale v roce 2006. Stejně jako přenosy z Metropolitní opery, divadel či přenosy koncertů, oslovují tyto akce i jiné skupiny diváků, než do Aera chodí na klasická představení.

Koncept kina, se kterým Pro-Aero v roce 1998 přišlo, byl v mnoha aspektech v České republice ojedinělý. Ačkoliv měl konkurenci v promítacích sálech jako Evald, Mat či Ponrepo, které se také zaměřovaly na alternativní snímky, nabízel divákům navíc i atmosféru. Ta byla zpočátku nesená (možná nevědomky) melancholickou vzpomínkou na osmdesátá léta a návazností na tradici klubových či pololegálních promítání před rokem 1989. Program a způsob propagace navíc uměl spojovat globální a lokální aspekty podobně, jako to popisuje

¹⁰⁸ MET in HD, *O projektu*. Dostupné na WWW: <<http://www.metinhd.cz/aboutmet.html>> [cit. 21. 12. 2011].

¹⁰⁹ Tereza Brdečková, Na operu do kina. *Respekt* ročník 10, 2009, číslo 5, strana 54.

¹¹⁰ Kamila Dohnalová. *Metropolitan Opera: Live in HD v kině Aero. Deskripce a vyhodnocení úspěšnosti marketingových aktivit během prvních dvou sezon*. Praha: IKSŽ FSV UK, 2011, s. 30 [bakalářská práce].

¹¹¹ National Theatre Live – přímé přenosy z londýnského Národního divadla.

Marijke de Valck ve své práci „Nové objevení Evropy. Historický přehled fenoménu filmových festivalů“¹¹² na příkladu filmových festivalů kategorie A. Aero se tak podobně jako všechny světové festivaly musí do jisté míry podobat svým konkurentům (zahraničním i českým artovým kinům), zároveň se ale od nich musí odlišovat na lokální úrovni – tedy propagovat to, co je jedinečné. Aero ve svém programu i propagaci často kladlo důraz na své umístění na Žižkově, například pravidelným pořádáním ŽIŽKOVSKÉHO MASOPUSTU.

Podstatnou součástí atmosféry kina je i jeho bar v předsálí, který vedou sami provozovatelé Aera (podobně je tomu ve Světozoru a Bio Oku). To skýtá pro kino několik výhod. V první řadě se jedná o zvýšení příjmů, Aero má navíc jako přímý provozovatel větší vliv na výběr nabízeného zboží, grafickou podobu nápojových lístků i na personální obsazení obsluhy. Jeden ze zakladatelů občanského sdružení Pro-Aero, Pavel Rajčan, před převzetím Aera provozoval hospodu „U vystřeleného voka“, lze se tedy domnívat, že i tato zkušenost jej vedla k rozhodnutí nenajímat externího provozovatele. Návštěvníci kina na jednom místě získají dvě služby zároveň, aniž by se museli kamkoliv přesouvat; v Aeru a Oku bary také přispívají k vytvoření místních komunit Prahy 3 a 7, jejichž obyvatelé je navštěvují, i pokud právě nejdou do kina.¹¹³

---

¹¹² Marijke de Valck: Nové objevení Evropy. Historický přehled fenoménu filmových festivalů. *Illuminace* 15, 2003, č. 3, s. 46.

¹¹³ *Výzkum spokojenosti návštěvníků kin Světozor, Aero a Bio Oko*, str. 30. Terénní šetření probíhalo v kině Světozor, Aero a Bio Oko v termínu od 1. 3. do 10. 3. 2011. Při analýze bylo statisticky pracováno se souborem 1191 respondentů. Archiv kina Aero.

4. MARKETINGOVÉ NÁSTROJE

V následující části detailněji zanalyzujeme způsoby, jakými se Aero a celá síť kin spolu s Aerofilms propagují. Za úspěchem Aera a skupiny společností, které okolo něho vznikly, totiž nestojí pouze kvalitní nabídka služeb, ale také jejich propracovaná propagace.

Marketing využívá různých nástrojů, jejichž pomocí analyzuje trh tak, aby bylo možné produkt co nejlépe zákazníkovi prodat. Jedním z nejznámějších je marketingový mix, někdy označovaný jako 4P. Zkratka v sobě skrývá anglické termíny Product (produkt), Place (distribuce – místo a čas), Price (cena) a Promotion (propagace – marketingová komunikace, publicita, PR).¹¹⁴ Marketingový mix 4P dělí aktivity prodejce do čtyř kategorií, jež budou klíčové při prodeji daného produktu.

V oblasti propagace je ale také důležitá značka, která, pokud se s ní dobře pracuje, velmi pomáhá produkt prodávat. Při převzetí kina ponechalo občanské sdružení Pro-Aero původní název, který biograf nese již od svého založení. Kino Aero se stalo známým, distribuční společnost byla tedy logicky pojmenovaná po něm – Aerofilms. V případě Světozoru a Oka tato strategie nebyla vhodná, protože by přerušila tradici, která se k původním názvům kin vázala.

4.1 Produkt

Vraťme se k marketingovým nástrojům 4P. Produkt v sobě zahrnuje vše, co je zákazníkovi nabízeno, v případě Aera tedy nejen filmová představení s dalším alternativním programem, ale i služby baru. Pro organizaci je podstatné si stanovit, jakým způsobem chce pomocí svých produktů oslovit trhy. Radka Johnová s Jitkou Černou nabízejí hned devět způsobů uvedených v následující tabulce.

---

¹¹⁴ Philip Kotler, Gary Armstrong. Marketing. Praha: Grada Publishing 2009, s. 105.

produkt →	stávající nabídka	vylepšená, změněná nabídka	nová nabídka
trh ↓			
současný trh	penetrace trhu	<i>modifikace produktu pro stávající zákazníky</i>	inovace produktu
geograficky nový trh	<i>geografická penetrace, expanze</i>	modifikace produktu pro geograficky rozptýlené zákazníky	<i>geografická inovace</i>
noví zákazníci	<i>nové segmenty zákazníků</i>	modifikace produktu pro nové segmenty zákazníků	<i>kompletní inovace</i>

Tabulka číslo 2: Strategie zavádění nových produktů.¹¹⁵

V průběhu svého fungování Aero využilo mnohé z těchto strategií, ty označené kurzívou rozebereme níže.

Jako geografickou expanzi můžeme označit jak převzetí Světozoru (2004), Bio Oka (2009) a dočasně Bio Centrálu (2003), tak expanzi Aerofilms s přenosy z Metropolitní opery do zemí východní Evropy, ale i samotný vznik této distribuční společnosti. Kina Světozor i Oka sice fungují částečně samostatně a pod svým vlastním názvem, který nijak neodkazuje k prvnímu kinu, k provázání se ale hlásí – na jejich webech nalezneme odkazy na ostatní kina, stejně tak je možné si například v Aeru přečíst tištěný program Světozoru i Oka. Každé z kin má sice jiného provozovatele (Aero a Oka občanské sdružení, Světozor společnost s ručením omezeným), ideová a personální provázanost je ale zjevná a jedná se v podstatě o jedno uskupení, zastřešené nejen dramaturgem Ivo Andrlem, ale i zakladateli Aera – Pavlem Rajčanem a Petrem Vítkem. Dalším geografickým rozšířením je smlouva na nákup práv k přenosům z Metropolitní opery. Aerofilms mají domluvenou exkluzivitu, díky níž mohou prodávat podlicence nejen v České republice, ale i v dalších zemích východní Evropy (Slovensko, Polsko a další). Mnohem ambicióznější expanzí ale bylo samotné založení Aerofilms – tím se Aero po horizontální integraci rozhodlo i pro částečnou vertikální integraci. Do budoucna je podle Iva Andrleho velmi pravděpodobné, že společnost Aerofilms bude vstupovat i do filmových koprodukcí,¹¹⁶ čímž by vznikla vertikálně integrovaná společnost, respektive uskupení společností.

¹¹⁵ Radka Johnová, Jitka Černá a kol., *Arts Marketing: Marketing umění a kulturního dědictví*. Praha: Oeconomica 2009, s. 99.

¹¹⁶ Emailová korespondence mezi Zuzanou Kameníkovou, Ivo Andrlem a Hanou Šilarovou dne 10. 11. 2011.

Za nové segmenty zákazníků, které jsou osloveny stávající nabídkou, bychom mohli označit například starší návštěvníky ve FILMOVÉM KLUBU PRO SENIORY, rodiče malých dětí na promítání BABY BIO, kteří by jinak pravděpodobně do kina nešli, či děti a mládež v programu FILMŠEJK. Ten je vlastně modifikací již dříve uváděných projekcí pro žáky základních a středních škol pod hlavičkou AEROŠKOLY – hlavní změnou je, že program pevně neurčuje Aero, ale aktivně se na něm podílejí žáci či studenti.

Za geografickou inovaci, tedy například nabídnutí stávajícího programu cizincům, můžeme v přeneseném smyslu považovat časté promítání českých filmů s anglickými titulky (nejčastěji ve Světozoru v centru města), které v Praze jinak nabízí pouze Letní kino na Střeleckém ostrově¹¹⁷ a velmi výjimečně multiplex CineStar v pobočce na Andělu.¹¹⁸

Nejobtížnější ze všech zmíněných strategií zavádění nových produktů¹¹⁹ je kompletní inovace – zavádění nového produktu pro nový segment zákazníků, jímž bylo v tomto případě zahájení přenosů z Metropolitní opery v roce 2007. Kromě technické náročnosti se zaměstnanci Aera museli zaměřit na propagaci u jiných skupin zákazníků než dosud. Ivo Andrlé v rozhovoru vyjádřil počáteční skepsi, kterou cítil, když za ním s nabídkou přišel operní manažer Martin Cikánek: *Málem jsme ho vyhodili. Naše typické publikum je spíš alternativní. Opera? Párkrát v dětství jsem na ni musel a z nudy jsem spočítal všechny žárovky na lustru třikrát.*¹²⁰ Tento risk se ale nakonec vyplatil, metropolitní přenosy bývají dlouho dopředu vyprodané. Pro tento typ programu je důležitá i atmosféra, což si brzy uvědomili i v samotném Aeru: *ve Zlíně se například na METINHD¹²¹ lidé oblékají do večerního a v ceně vstupenky je i večeře a pití. V Aeru zpočátku „operní“ publikum kritizovalo zdejší ležérní atmosféru. Stěžovali si, že je káva studená a pivo teplé, že šatna dlouho trvá a že je ruší pozdní příchody diváků. Došlo nám, že na to musíme jinak. Lidé si prostě připadali jako v opeře a my jsme jim vyšli aspoň trochu vstříc. Přidali jsme šatnu, zdvořilé uvaděčky, sklenku vína na přestávku.*¹²² Zavedení tohoto nového produktu bylo, především díky dobře zvládnuté propagaci (viz níže), velkým úspěchem.

---

¹¹⁷ TN.cz, *Na pražském Střeleckém ostrově vzniklo nové letní kino.* Dostupné na WWW: <<http://tn.nova.cz/zpravy/regionalni/na-prazskem-streleckem-ostrove-vzniklo-nove-letni-kino.html>> [vyšlo 2. 7. 2011; cit. 21. 12. 2011].

¹¹⁸ Informace od manažerů kin.

¹¹⁹ Radka Johnová, Jitka Černá a kol., *Arts Marketing: Marketing umění a kulturního dědictví.* Praha: Oeconomica 2009, s. 101.

¹²⁰ Tereza Brdečková, *Na operu do kina. Respekt* ročník 10, 2009, číslo 5, strana 54.

¹²¹ Zkratka pro přenosy z Metropolitní opery v HD rozlišení.

¹²² Přímá řeč, pravděpodobně Ivo Andrlé, z článku není patrné. In: Tereza Brdečková, *Na operu do kina. Respekt* ročník 10, 2009, číslo 5, strana 54.

4.2 Distribuce

Další z pojmů marketingového mixu, distribuce, v sobě obsahuje více bodů – místo, čas, zároveň ale i prestiž či atmosféru. Pokud chceme zhlédnout film v kině, máme většinou výběr z více možností (v Aero samozřejmě jen u části programu – premiérových filmů). V takovém případě při rozhodování zákazníka hraje důležitou roli místo. V začátcích provozu, kdy v Praze nebylo žádné jiné artové kino tohoto typu, tomu tak ale úplně nebylo, což také potvrzují slova Iva Andrlého: *Kino, i když nebylo v centru, mělo tak silný program a ta atmosféra tady, ta popularita, z celé Prahy se sjížděli cinefilové, buď na pivo, pro zábavu nebo na filmy, které nemohli nikde jinde vidět, a ta pozice samozřejmě už dneska dávno neplatí.*¹²³

Podstatné je také využít všech kladů daného místa, například genia loci, které Aero jako kino staré téměř 80 let má a k němuž patří klasické dřevěné sedačky (dříve používané i v baru ve foyer¹²⁴). Dalším ze způsobů distribuce produktu je jeho přenesení na jiné místo, ven z původní instituce. Aero takto od roku 2008 provozuje klub Aeroport na Mezinárodním filmovém festivalu v Karlových Varech umístěný v bývalé budově spořitelny. Kromě nočních akcí se zde přes den konají i akce pro děti – Dílny AEROŠKOLY. Druhou akcí mimo kino Aero je CINEMA ROYAL, které se koná pokaždé na jiném místě a spojuje tak netradiční místo pro projekci (promítalo se například ve skladech Národního divadla, v Památníku na Vítkově či v opuštěné hale na Waltrovce), AERO NASLEPO (diváci dopředu neví, jaký film zhlédnou) a kostýmní párty (před akcí jsou rozesílány různé indicie a dress code, který se vždy váže k promítanému snímku). CINEMA ROYAL ale není projektem, jenž by byl otevřeně organizován Aerem a lidmi okolo něho,¹²⁵ takže k jeho propagaci příliš neslouží. Cílí ovšem na stejnou skupinu zákazníků a akce také zpočátku využila již existujících e-mailových adresářů všech tří kin, díky nimž se snadněji zviditelnila.

4.3 Cena

Z ekonomického hlediska je cena primárním faktorem, který ovlivňuje poptávku po produktu a bývá konstruována tak, aby příjmy z prodeje pokryly náklady. Pro neziskové organizace to ale neplatí doslova, další finance získávají z grantů, dotací, případně darů.

---

¹²³ Rozhovor s Ivem Andrlém. In: Zdeňka Chmelová. *OSA 9 – tramvají do kina. Společný distribuční projekt pražských kin Aero, Evald, MAT a Světozor*. Brno: ÚFAV FF MU, 2007, s. 70-71 [bakalářská práce].

¹²⁴ Tyto sedačky byly vyměněny během rekonstrukce baru v listopadu 2011.

¹²⁵ Emailová korespondence mezi Zuzanou Kameníkovou, Ivo Andrlém a Hanou Šilarovou dne 10. 11. 2011.

Základem dolního limitu vstupného tak nejsou náklady na provoz a jeho výše ani nemusí být koncipovaná s ohledem na zisk, neboť ten není deklarován jako primární cíl provozování organizace. Grantům a jednorázovým účelovým dotacím se budeme věnovat dále v textu, je ale třeba podotknout, že bez nich by kino Aero nemohlo svůj provoz v plné šíři financovat a pravděpodobně by se muselo uchýlit ke komerčnějšímu programu.

4.3.1 Vývoj návštěvnosti

Návštěvnost není u kulturní instituce tak podstatným hodnotícím kritériem jako u komerčního subjektu orientovaného primárně na zisk. Aero se pohybuje mezi komerční a nekomerční sférou. Případný zisk zůstává kinu, protože jeho provozovatelem je občanské sdružení založené soukromými osobami. Aero ale získává subvence z veřejných zdrojů a částečně plní službu veřejnosti svými edukativními cykly. Vývoj křivky je ale pro naše účely zajímavý i bez toho, abychom jej sledovali jako jediný ukazatel zisku a úspěšnosti.

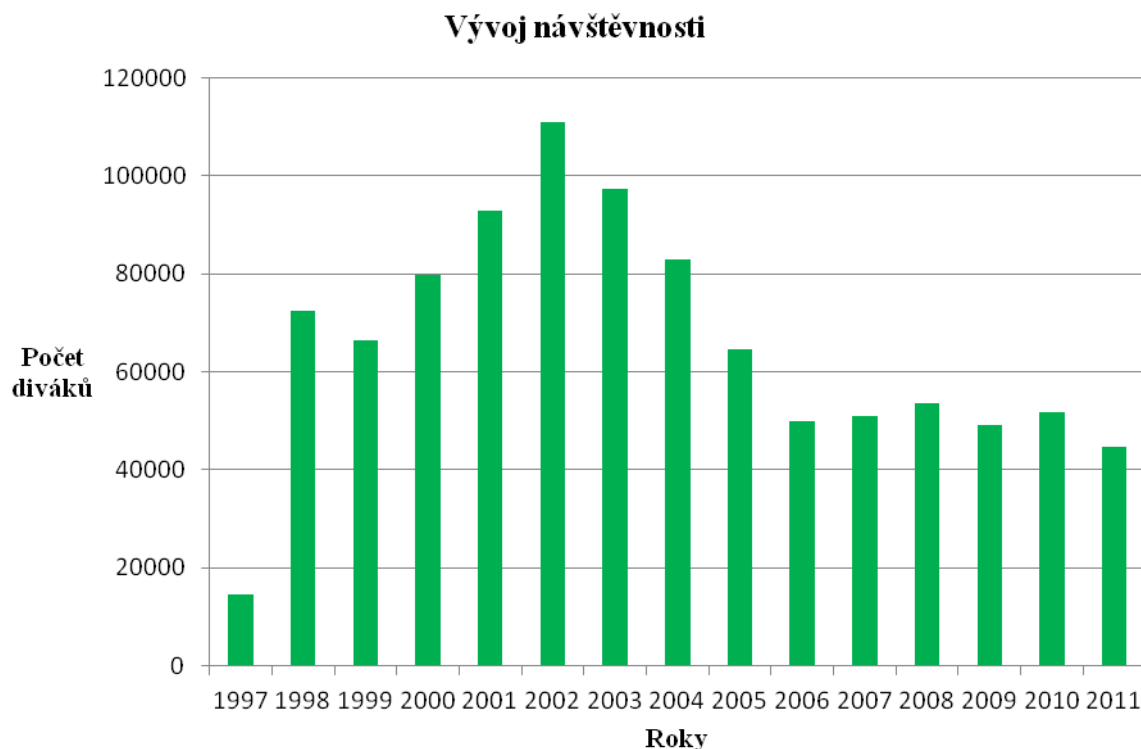
Rok	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Počet diváků	14 600	72 348	66 420	79 836	92 995	110 945	97 266

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Počet diváků	64 626	49 847	51 086	53 594	49 249	51 858	44 801 ¹²⁶

Tabulka číslo 3. Vývoj návštěvnosti kina Aero.¹²⁷

¹²⁶ Jen do října 2011 včetně.

¹²⁷ Pavel Rajčan, *Žádost o prodloužení doby nájmu kina AERO, Biskupcova 31, Praha 3*. Praha 2000. K dohledání na Odboru kultury MČ Prahy 3, šanon Pro-Aero, nefol. [nezpracováno]; údaje poskytnuté ing. Jaromírem Peckou z Unie filmových distributorů; emailová komunikace se Zuzanou Kameníkovou a Ivo Andrlém vedená Hanou Šilarovou dne 10. 11. 2011.

Graf číslo 1. Vývoj návštěvnosti kina Aero.¹²⁸

V grafu je jasně vidět skok mezi rokem 1997, kdy bylo Aero provozováno Filmovým podnikem hlavního města Prahy, a rokem 1998, tedy po převzetí současnými provozovateli. Dle údajů samotného Aero¹²⁹ se návštěvnost ve správě Filmového podniku pohybovala okolo 14 600 diváků ročně. Hned v prvním roce provozování Pro-Aerem je znatelný téměř pětinasobný nárůst na 72 348 diváků. Denní průměr se za první měsíc provozu, jímž byl únor 1998, zvýšil s využitím výše popsaných dramaturgických strategií a faktorů 4P z předchozích padesáti návštěvníků denně na sto šedesát pět.¹³⁰ Biograf byl pod novým vedením tak úspěšný, že byl uveden jako významný filmový klub ve Zprávě o české kinematografii za rok 2000,¹³¹ kterou vydává Ministerstvo kultury České republiky. Jako jediný totiž zaznamenal v tomto roce zvýšení návštěvnosti. Ostatním kinům, v rámci tehdejšího obecného trendu, návštěvnost klesala. Až do roku 2002 počet diváků poměrně razantně stoupal – oproti prvnímu roku fungování (v němž bylo ale kino v provozu pouze jedenáct měsíců) o 53 %.

¹²⁸ Vlastní zpracování na základě údajů poskytnutých ing. Jaroslavem Peckou z Unie filmových distributorů.

¹²⁹ Pro-Aero, *Zpráva o provozu KINA AERO*. Praha 1998. K dohledání na Odboru kultury MČ Prahy 3, šanon Pro-Aero, [nezpracováno]. Bez číslování stran.

¹³⁰ Tamtéž.

¹³¹ *Zpráva o české kinematografii v roce 2000*. Praha: Ministerstvo kultury České republiky, Odbor hromadných sdělovacích prostředků, 2001, s. 10.

Poté až do roku 2006 návštěvnost klesala na úroveň kolem padesáti tisíc návštěvníků ročně, kde zůstala do současnosti. Tato čísla přijímají provozovatelé s naprostým klidem, protože si plně uvědomují, že výjimečné postavení ve výjimečné době utváření trhu již nikdy mít nebudou. Dokládají to i slova dramaturga Iva Andrlého: *Ještě navíc jsme si otevřeli vlastní konkurenci ve Světozoru, takže odliv lidí do centra je logický [...] a Aero se spíše stalo velice dobrým kvalitním kinem pro Prahu 3.*¹³²

Kromě sesterských projektů se do postupného snižování návštěvnosti promítla další přímá i nepřímá konkurence. Přímou konkurencí jsou kina, především však multiplexy, které v roce 2002 navštívilo přes 48 % diváků a jejich tržby činily 59,5 % veškerých tržeb, zatímco roku 2010¹³³ se multikina na trhu podílela již skoro 70 % diváků a 78,5 % tržeb, dá se tedy předpokládat, že ubrala na návštěvnosti i Aeru.

Kina obecně ale víc ohrožuje nepřímá konkurence – veškeré jiné volnočasové aktivity, kterým dá potenciální zákazník přednost. Jejich paleta se s rozšířením nejrůznějších technologií zvětšuje, v oblasti artové kinematografie je tak pro zákazníka mnohdy snadnější a pohodlnější si dříve jen těžko dosažitelný kvalitní film koupit nebo stáhnout z internetu a pustit doma, a to navíc díky kvalitním přehrávacím zařízením v podobné, ne-li totožné kvalitě. *...lidí se na ně [projekce z DVD] budou koukat doma, protože si budou zlepšovat projekční techniky domácích kin a už budou mít mega plátna a mega zvuk, takže se asi dá předpokládat, že postupně s tím dlouhodobým sestupem návštěvnosti, který probíhá, bude potřeba nabízet něco jiného než klasické filmy, na které se budou moct v relativně slušné kvalitě podívat i doma. Takže se předpokládá, že se budou právě rozvíjet různé alternativní náplně, jako jsou přímé přenosy, které doma nebudou moci zhlédnout, různé sportovní přímé přenosy [...] Takovéhle různé alternativní nekinové náplně se určitě budou muset rozvíjet, proto aby ti lidé zase nějak našli tu cestu do kina, že jim přijde zajímavé to tady vidět, protože to jinde prostě vidět nemůžou.*¹³⁴ Takto nastíněný vývoj částečně nastal a kino muselo skutečně v posledních letech přistoupit k jisté změně dramaturgie a odklonit se tak od svého původního poslání, s nímž občanské sdružení Pro-Aero v roce 1998 začínalo: *[...] už se nemůžeme spoléhat na nějaké cinefilství a atmosféru na pokraji nějakého undergroundu, to by se lidi už báli přijít od pohledu, ale trošku se otevřít doširoka, pustit sem i filmy, které třeba*

¹³² Rozhovor s Ivem Andrlem. In: Zdeňka Chmelová. *OSA 9 – tramvají do kina. Společný distribuční projekt pražských kin Aero, Evald, MAT a Světozor*. Brno: ÚFAV FF MU, 2007, s. 70-71 [bakalářská práce].

¹³³ Údaje pro rok 2011 nebyly v době odevzdání práce dostupné.

¹³⁴ Rozhovor se Zuzanou Kameníkovou. In: Veronika Koblížková. *Institucionální vývoj české kinematografie na příkladu kina Aero*. Brno: ÚHV FF MU, 2011, s. 48-49 [bakalářská práce].

*před pěti lety jsme ještě nemuseli hrát. Je potřeba otevřít se lidem, abychom sem vpustili širší publikum, které na té Praze 3 je a už se to projevuje. Takže program se víc ředí, není to už tak vyhraněné, dostalo se tam mnohem víc mainstreamovějších věcí a asi je to takový přirozený vývoj.*¹³⁵ Příkladem takového otevření se divákovi byl například maraton filmů o Harrym Potterovi v lednu 2006 nebo promítání snímku *Sherlock Holmes* (Guy Ritchie, 2009).¹³⁶

4.3.2 Vývoj cen vstupného

Pokud se podíváme na ceny průměrného vstupného, zjistíme, že mezi návštěvností a cenou vstupenek neexistuje přímá vazba:

Rok	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Aero	48	50	64	71	74	76	78
Praha	84	89	102	116	117	114	119
ČR	55	59,3	68	78,9	88,5	89,3	91,8

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Aero	79	80	80	81	110	104
Praha	118	113	114	121	128	135
ČR	90,15	90,65	93,53	94,61	100,33	110,61

Tabulka číslo 4. Přehled průměrného vstupného v Aero, v kinech v Praze a v České republice, 1998–2010.¹³⁷

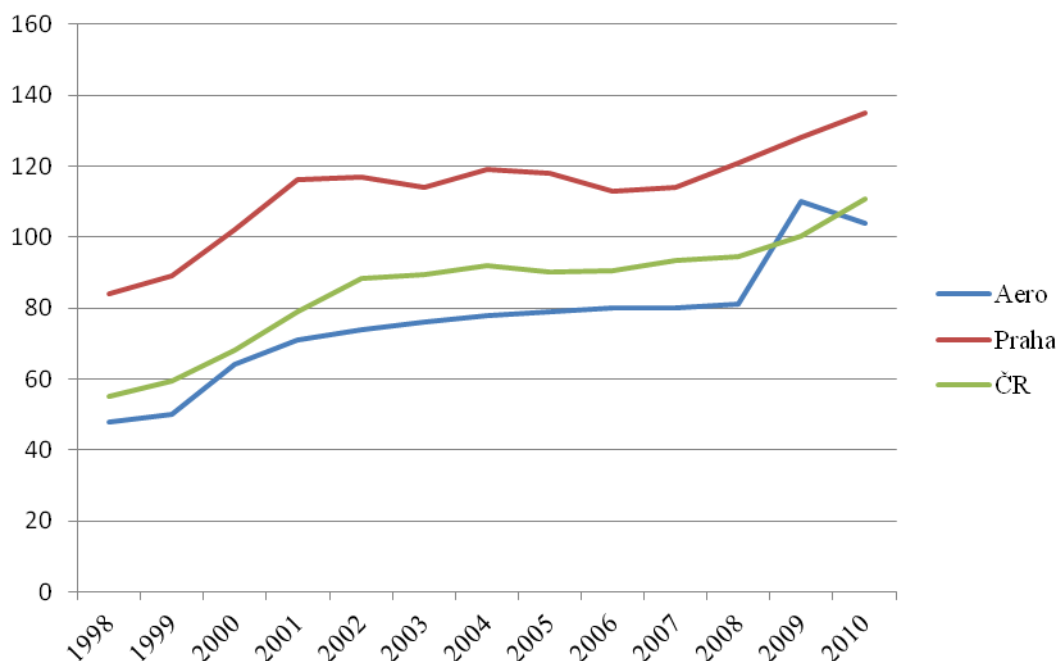
Uvedené částky jsou v Kč.

¹³⁵ Rozhovor s Ivem Andřlem. In: Zdeňka Chmelová. *OSA 9 – tramvají do kina. Společný distribuční projekt pražských kin Aero, Evald, MAT a Světozor*. Brno: ÚFAV FF MU, 2007, s. 71 [bakalářská práce].

¹³⁶ Vývěsní tabule v průchodu domu, v němž sídlí kino Aero, [cit. 15. 7. 2011].

¹³⁷ Zdroj informací: ing. Jaroslav Pecka z Unie filmových distributorů.

Průměrné vstupné

Graf číslo 2. Srovnání průměrného vstupného v Aero, v kinech v Praze a České republice, 1998–2010.¹³⁸

Uvedené částky jsou v Kč.

Divák se tedy primárně nerozhodoval podle ceny, která je ale nejen nižší než pražský,¹³⁹ ale dokonce i než celorepublikový průměr. Cenový skok u vstupného do Aera mezi lety 2008 a 2009 je dán přímými přenosy z Metropolitní opery, které jsou do výpočtu zahrnuty (vstupenky stojí 400 Kč na přímý přenos a 300 Kč na promítání záznamu představení). Rok 2009 je také doposud jediný, v němž ceny v Aero překročily celorepublikový průměr. Pokud ale vstupné v Aero srovnáme s pražským průměrem, vidíme rozdíl několika desetikorun, který poukazuje na vůči divákovi vstřícnou cenovou politiku. Tyto rozdíly mohou být částečně dorovnány granty a dotacemi, které Aero (podobně jako Světozor, Oko i Aerofilms) každoročně získává od Ministerstva kultury, Magistrátu hlavního města Prahy a Městské části Praha 3.

4.3.3 Granty a dotace

Důležitou součástí příjmů Aera a ostatních s ním spojených společností jsou granty zaměřené na podporu kultury, kinematografie, distribuce a podobně. Aero již od svého

¹³⁸ Zdroj informací: ing. Jaroslav Pecka z Unie filmových distributorů.

¹³⁹ Na tomto místě je nutné podotknout, že pražský cenový průměr ovlivňuje v daleko větší míře vyšší vstupné v multiplexech než je tomu v průměru celorepublikovém.

založení funguje s rozpočtem, jehož příjmy tvoří tržby ze vstupného a granty. Příjmy z veřejného rozpočtu tvoří přibližně 15 až 25 procent příjmů kina. Žádosti jsou vždy sepisovány na konkrétní projekt, který bude Aero realizovat. Od Ministerstva kultury tak získává subvence na projekt FILM A VZDĚLÁVÁNÍ,¹⁴⁰ filmové přehlídky (několikadenní profily režisérů a podobně) a nepravidelně také na AEROŠKOLU a soutěž AEROKRAŤAS či na konkrétní stavební úpravy (výměna sedaček a podobně).¹⁴¹ Částky z Ministerstva kultury se pohybují v průměru okolo 250 000 korun ročně. Pražský magistrát přispívá průměrně 300 000 korun, a to na filmové přehlídky, projekty FILM A VZDĚLÁVÁNÍ, FILM A SENIOŘI či NEDĚLNÍ ODPOLEDNE pro děti s rodiči. Kromě toho byly v roce 2009 z rozpočtu Prahy dotovány i přenosy z Metropolitní opery (130 000 Kč).¹⁴² MČ Praha 3 Aero uděluje ročně okolo 275 000 Kč ročně, a to kromě projektu FILM A SENIOŘI či filmových přehlídek jako v předchozích případech také na vytápění objektu. Celkové příjmy i s dotacemi se pohybují okolo tří a půl milionů korun ročně.¹⁴³

4.4 Propagace

4.4.1 Divák

Čtvrtým nástrojem marketingu je Promotion, tedy propagace, která v sobě zahrnuje například reklamu, podporu prodeje či public relations. Reklamou se myslí komerční neosobní sdělení.¹⁴⁴ Toho nejvíce využívá společnost Aerofilms pro propagaci distribuovaných filmů. Samotné Aero využívá spíše citylightů při prezentaci některých významných projektů nebo reklamy uvnitř tramvají (ta byla nasazena například k propagaci projektu Osa 9 na příslušné tramvajové lince).

Podporu prodeje využívají jak Aero, tak Světozor především při každoroční předvánoční akci, v níž je možné za zvýhodněnou cenu zakoupit poukázku na deset filmových představení do jednoho z kin. V Aero je cena nižší (900 Kč pro rok 2011 Kč oproti světozorským 1000 Kč) a voucher také opravňuje k nápoji na baru zdarma; každý rok se těchto poukazů prodá

---

¹⁴⁰ Rozhovor se Zuzanou Kameníkovou vedený Hanou Šilarovou dne 15. 12. 2011.

¹⁴¹ Ministerstvo kultury České republiky. *Zprávy o české kinematografii*. Dostupné na WWW: <<http://www.mkcr.cz/cz/media-a-audiovize/kinematografie/zpravy-o-ceske-kinematografii-101005/>> [cit. 21. 12. 2011].

¹⁴² Magistrát hlavního města Prahy. *Výroční zprávy Odboru kultury MHMP. 2000-2010*. Dostupné na WWW: <<http://kultura.praha-mesto.cz/DOKUMENTY/Kultura-v-Praze-vyrocní-zpravy/>> [cit. 21. 12. 2011].

¹⁴³ Průměr je vypočítaný z údajů z let 2003–2010.

¹⁴⁴ Radka Johnová, Jitka Černá a kol., *Arts Marketing: Marketing umění a kulturního dědictví*. Praha: Oeconomica 2009, s. 137.

přibližně sto. Další podporou prodeje, respektive akcí zvyšující identifikaci cílové skupiny, která stále funguje, je projekt Světozoru „Adoptuj si sedačku“.¹⁴⁵ Ten pomáhal (a stále pomáhá) financovat výměnu starých dřevěných sedaček za nové. Každý si tak může na pět let přivlastnit sedadlo, na němž pak bude plaketa s jeho jménem. Dalšími výhodami jsou pozvánky na některé uzavřené akce určené právě pro „adoptivní rodiče“. Pro kampaň propagující nový produkt a její medializaci je podle příručky Britského filmového institutu¹⁴⁶ mimo jiné klíčové získat na svou stranu nějakou známou osobnost z filmové branže, což se u tohoto projektu povedlo – kmotry jsou Eva Zaoralová, Helena Třeštková či Petr Zelenka.¹⁴⁷ Před Světozorem byl tento způsob fundraisngu zvažován před znovuotevřením Divadla Na Fidlovačce v roce 1998, nakonec se ale akce nerealizovala. Po vzoru Světozoru ale tento typ podpory prodeje využívají například olomoucké Kino Metropol¹⁴⁸ či Divadlo Na zábradlí, jež v současné době nabízí možnost takzvané „pěstounské péče“, v níž sponzor podpoří vybranou inscenaci či celou sezónu.¹⁴⁹

Nejdůležitějším nástrojem propagace je ale public relations, které je v odborné literatuře uváděno jako tři- až pětkrát účinnější než reklama,¹⁵⁰ jež působí pouze jednosměrně a nemá zpětnou vazbu. Kromě vyšší účinnosti jsou náklady na PR nepoměrně nižší než na klasickou reklamu. Základním úkolem publicity je udržovat organizaci v povědomí (potenciálního) zákazníka, průběžně ji zviditelňovat a vytvářet její pozitivní obraz. Na rozdíl od reklamy nemusí být PR heslovité, omezovat se na slogan, ale je naopak žádoucí do něj zapojit delší příběh. Tento segment promotion má kino Aero dokonale propracovaný. V rámci panelu Digitální věk kin, který se konal v Aeru 15. dubna 2011, přednesl PR manažer kina Bio Oko Jiří Šebesta svůj příspěvek „Alternativní propagace kin“.¹⁵¹ Tato prezentace definuje způsob propagace, který Aero, stejně jako Světozor a Oko používají. Velký důraz je kladen na internetovou část propagace, která konvenuje zvykům primární cílové skupiny (vysokoškolští

¹⁴⁵ Kino Světozor, *Adopce sedaček*. Dostupné na WWW: <<http://www.kinosvetozor.cz/cz/adopce/>> [cit. 21. 12. 2011].

¹⁴⁶ Robin Baker, J. Ron Inglis, Julia Voss, *At a cinema near you: strategies for sustainable local cinema development*. London: British Film Institute, 2002, s. 37.

¹⁴⁷ Kino Světozor. *Adoptuj si sedačku, Kmotři a rodiče*. Dostupné na WWW: <<http://www.kinosvetozor.cz/cz/adopce/kmotri-rodice/>> [cit. 1. 3. 2012].

¹⁴⁸ Kino Metropol, *Adoptujte si svou vlastní sedačku!*. Dostupné na WWW: <<http://www.kinometropol.cz/akce/adoptujte-si-svou-vlastni-sedacku/>> [cit. 31. 3. 2012].

¹⁴⁹ Divadlo Na zábradlí, *Pěstouni*. Dostupné na WWW: <<http://www.nazabradli.cz/divadlo-na-zabradli/podporte-nas/pestouni/>> [cit. 31. 3. 2012].

¹⁵⁰ Radka Johnová, Jitka Černá a kol., *Arts Marketing: Marketing umění a kulturního dědictví*. Praha: Oeconomica 2009, s. 158.

¹⁵¹ Jiří Šebesta: *Alternativní propagace kin*. Prezentace dostupná [spolu s dalšími] na WWW: <<https://aero.capsa.cz/?slozka=1545>> [vyšlo 15. 4. 2011; cit. 21. 12. 2011; přihlašovací jméno i heslo: digitalnikino].

studenti a vysokoškolsky vzdělaní mezi dvaceti a čtyřiceti pěti lety¹⁵²) všech tří kin. Ta se v první řadě prezentují a propagují přehlednými a uživatelsky přátelskými webovými stránkami od grafického Studia Shortcat,¹⁵³ které ke každému filmu v programu nabízí detailní informace, jako jsou faktografické údaje, synopse, fotografie či odkazy na oficiální web, Česko-Slovenskou filmovou databázi¹⁵⁴ či Internet Movie Database.¹⁵⁵ V rámci sítě kin se návštěvník může také dozvědět, kdy se daný snímek promítá nejen v Aero, ale i v ostatních dvou kinech. Stránky kromě možnosti odběru novinek přes RSS nabízí propojení s ostatními weby pomocí takzvaného API (Application Programming Interface), které program exportuje na jiné webové stránky, ten se tak objevuje u recenzí daných snímků na portálu časopisu Cinepur¹⁵⁶ nebo v programech kulturních webů, jako jsou Pražská informační služba¹⁵⁷ či 365 dní.¹⁵⁸ Tato služba samozřejmě funguje oběma směry, a tak se přímo u detailu snímku na stránkách kin zobrazuje trailer a procentuální nebo bodové hodnocení z ČSFD a IMDb. Na webech kin jsou také dostupné různé soubory – ať už se jedná o logo, materiály k programovým cyklům, Palubní deníky kina Aero či tiskové zprávy. Na webu Světozoru je navíc ke stažení Výroční zpráva společnosti za rok 2006 a školní práce Adama Rajčana o historii Světozoru. Návštěvnost stránek Světozoru se pohybuje okolo 1200 unikátních přístupů denně, na web Aera zavítá denně přibližně 1000 uživatelů, stejný počet navštíví i stránky Bio Oka.¹⁵⁹ Od roku 2000¹⁶⁰ zasílá Aero své newslettery, původně pojmenované „Ryba v síti“, v nichž pravidelně informuje o svém programu, ale také jednotlivě o připravovaných akcích, jako například CINEMA STUDIES, FILMJUKEBOX či živých přenosech. Adresáře jednotlivých kin čítají tři až šest tisíc emailů.¹⁶¹ V letech 2002 až 2004 vycházely Palubní deníky, tištěné programy kina Aero, koncipované podobně jako časopisy, včetně úvodníku (s oslovením „Milé rybky“) a podrobného popisu promítaných snímků. Ty

---

¹⁵² Rozhovor se Zuzanou Kameníkovou vedený Hanou Šilarovou v Praze dne 15. 12. 2011.

¹⁵³ V současnosti (prosinec 2011) se ve studiu připravuje nová, graficky jednotná verze pro všechny tři biografie.

¹⁵⁴ ČSFD. Dostupné na WWW: <<http://www.csfd.cz/>> [cit. 21. 12. 2011].

¹⁵⁵ IMDb. Dostupné na WWW: <<http://www.imdb.com/>> [cit. 21. 12. 2011].

¹⁵⁶ Cinepur. Dostupné na WWW: <<http://www.cinepur.cz/>> [cit. 21. 12. 2011].

¹⁵⁷ Pražská informační služba. Dostupné na WWW: <<http://www.praguewelcome.cz/cs/>> [cit. 21. 12. 2011].

¹⁵⁸ 365 dní. Dostupné na WWW: <<http://programy.sms.cz/>> [cit. 21. 12. 2011].

¹⁵⁹ Rozhovor se Zuzanou Kameníkovou vedený Hanou Šilarovou v Praze dne 15. 12. 2011; Jiří Šebesta: *Alternativní propagace kin*. Prezentace dostupná [spolu s dalšími] na WWW: <<https://aero.capsa.cz/?slozka=1545>> [vyšlo 15. 4. 2011; cit. 21. 12. 2011; přihlašovací jméno i heslo: digitalnikino].

¹⁶⁰ Pavel Rajčan, Petr Vítek, Ivo Andrlé. *Žádost o udělení podpory projektu „Rekonstrukce kina Aero“*. Praha 2001. K dohledání na Odboru kultury MČ Praha 3, šanon Pro-Aero, nešel. [nezpracováno].

¹⁶¹ Jiří Šebesta: *Alternativní propagace kin*. Prezentace dostupná [spolu s dalšími] na WWW: <<https://aero.capsa.cz/?slozka=1545>> [vyšlo 15. 4. 2011; cit. 21. 12. 2011; přihlašovací jméno i heslo: digitalnikino].

byly vydávány pouze v období největší návštěvnosti Aera: *Byla to opravdu doba* [okolo roku 2002], *kdy byl velký zájem o to kino, a tím pádem bylo i na místě vymýšlet nadstandardní věci, jak ten zájem uspokojovat ještě dalšími detaily, jako je třeba Palubní deník.*¹⁶² V současnosti mají kina včetně Aera stále programy v papírové podobě, ale v redukovanejší formě. Ke své propagaci společnosti používají také videokanal YouTube,¹⁶³ na němž umožňují zhlédnout některé diskuze k filmům. S masivním rozšířením sociálních sítí se kina samozřejmě zaměřila i na tuto oblast – mají své facebookové stránky v případě Aera s 4117 fanoušky,¹⁶⁴ část svého programu propagují pomocí událostí (anglicky „eventů“) a přidávají na svůj profil fotografie z akcí. Na závěr své prezentace¹⁶⁵ Šebesta shrnuje počty oslovených přes internetové kanály, které jsou k nahlédnutí v tabulce číslo 3. Důležité je zdůraznit, že všechny tyto prostředky jsou dostupné zdarma.

Webové stránky Aero	1000 přístupů denně
Webové stránky Světozor	1200 přístupů denně
Webové stránky Oko	1000 přístupů denně
Facebook Aero	4117 fanoušků ¹⁶⁶
Facebook Světozor	3483 fanoušků ¹⁶⁷
Facebook Oko	5396 fanoušků ¹⁶⁸
Youtube	500 přehrání měsíčně
Podcast	50 přehrání měsíčně
RSS	10 webů pravidelně načítá

Tabulka číslo 5. Internetová propagace.¹⁶⁹

¹⁶² Rozhovor s Ivem Andřem. In: Zdeňka Chmelová. *OSA 9 – tramvají do kina. Společný distribuční projekt pražských kin Aero, Evald, MAT a Světozor*. Brno: ÚFAV FF MU, 2007, s. 71 [bakalářská práce].

¹⁶³ Youtube. Dostupné na WWW: <<http://www.youtube.com/>> [cit. 21. 12. 2011].

¹⁶⁴ Facebook. *Kino Aero*. Dostupné na WWW: <<http://www.facebook.com/pages/Kino-Aero/124166380958899>> [cit. 8. 12. 2011].

¹⁶⁵ Jiří Šebesta: *Alternativní propagace kin*. Prezentace dostupná [spolu s dalšími] na WWW: <<https://aero.capsa.cz/?slozka=1545>> [vyšlo 15. 4. 2011; cit. 21. 12. 2011; přihlašovací jméno i heslo: digitalnikino].

¹⁶⁶ Facebook. *Kino Aero*. Dostupné na WWW: <<http://www.facebook.com/pages/Kino-Aero/124166380958899>> [cit. 8. 12. 2011].

¹⁶⁷ Facebook. *Kino Světozor*. Dostupné na WWW: <http://www.facebook.com/kinosvetozor> [cit. 8. 12. 2011].

¹⁶⁸ Facebook. *Kino Oko*. Dostupné na WWW: <http://www.facebook.com/biooko> [cit. 8. 12. 2011].

¹⁶⁹ Rozhovor se Zuzanou Kameníkovou vedený Hanou Šilarovou v Praze dne 15. 12. 2011; Jiří Šebesta: *Alternativní propagace kin*. Prezentace dostupná [spolu s dalšími] na WWW: <<https://aero.capsa.cz/?slozka=1545>> [vyšlo 15. 4. 2011; cit. 21. 12. 2011; přihlašovací jméno i heslo: digitalnikino].

4.4.2 Úřady

Kina své marketingové aktivity nevyvíjejí jen směrem ke svým (potenciálním) zákazníkům, ale i směrem k úřadům, poskytovatelům grantů a dotací a sponzorům. U donátorů je potřeba zvolit způsob komunikace stejně obezřetně jako u návštěvníků. Pro-Aero dlouhodobě velmi dobře vychází s Městskou částí Praha 3, která kino všemožně podporuje. Po pár měsících značně snížila nájemné za objekt na symbolickou částku, v počátcích věnovala peníze na provoz kotelny, který mělo dle smlouvy hradit sdružení,¹⁷⁰ přispěla na digitalizaci, výměnu sedaček a některé rekonstrukce. V počátcích mohly některé fráze působit amatérsky: *Dále pak musíme konstatovat, že se nám z nevyprofilovaného kina bez chuti a bez vůně daří vytvářet specifický prostor, který přitahuje publikum z celé Prahy...*¹⁷¹ nebo *Na tomto místě je nutné podotknout, že se jedná o aktivity velmi obtížně realizovatelné, neboť přesvědčit učitelský stav o návštěvě kina je mnohdy velmi náročné. [...] kvalitní filmy jsou plně neotřelých poselství a mohou ve správný čas na správném místě posloužit lépe než hodiny mnohdy školometských „morálkoloidních litanií“.*¹⁷² V současné době jsou již texty grantových žádostí díky zkušenostem dramaturgů propracovanější. PR práce směrem k institucím je úspěšná, Aero dostává každoroční granty a dotace od několika institucí. Ministerstvo kultury nadto kina Aero a Světozor mnohokrát zmiňuje ve svých Zprávách o české kinematografii,¹⁷³ kde jsou prezentována jako úspěšná pražská klubová kina, jež Ministerstvo vyzdvihuje pro jejich jedinečnost: *Krok s nimi [s multikiny] drží jen dvojice artkin Světozor – Aero, a to jen díky zcela nadstandardnímu, doslova nabitému programu.*¹⁷⁴

---

¹⁷⁰ Pavel Rajčan, Petr Vítek. *Žádost o dotaci na provoz plynové kotelny v kině AERO, Biskupcova 31, Praha 3.* Praha 2000. MČ Prahy 3, Odboru kultury, šanon Pro-Aero, [nezpracováno]. Bez číslování stran.

¹⁷¹ Pro-Aero, *Zpráva o provozu KINA AERO.* Praha 1998. K dohledání na Odboru kultury MČ Prahy 3, šanon Pro-Aero, [nezpracováno]. Bez číslování stran.

¹⁷² Tamtéž.

¹⁷³ Ministerstvo kultury České republiky. *Zprávy o české kinematografii.* Dostupné na WWW: <<http://www.mkcr.cz/cz/media-a-audiovize/kinematografie/zpravy-o-ceske-kinematografii-101005/>> [cit. 21. 12. 2011].

¹⁷⁴ *Zpráva o české kinematografii 2005.* Praha: OMA MK ČR, 2006. s. 36. Dostupné na WWW: <http://www.mkcr.cz/assets/media-audiovize/kinematografie/ZPR_VA_O_KINEMATOGRAFII_2005.pdf> [cit. 21. 12. 2011].

5. VERTIKÁLNÍ A HORIZONTÁLNÍ INTEGRACE: OD LOKÁLNÍHO KINA K REGIONÁLNÍ SÍTI

Aero se za krátkou dobu po svém znovuotevření proměnilo z lokálního kina ve velmi navštěvované a diváky i státními institucemi oblíbené artové kino, jehož návštěvnost v roce 2002 dosáhla 110 945 diváků, tedy 1 % z celoroční návštěvnosti kin v České republice.¹⁷⁵ K tomuto výjimečnému postavení mu pomohla především jedinečnost situace. V roce 1998 pro Aero jako artové kino sice konkurence existovala, tým občanského sdružení ale přesto díru na trhu našel a zaplnil ji – nabízel program strukturovaně a sofistikovaněji a byl schopen z žižkovského Aera vytvořit kulturní centrum. Provozovatel kina, občanské sdružení Pro-Aero, zpočátku počítal s kombinací mainstreamových a alternativních projekcí. Tento model se ale neosvědčil. *Pro artová kina je totiž nesmyslné snažit se konkurovat multiplexům s blockbustery [...] klíčem je odlišnost, pro nezávislé kino to můžou být dvě části nabídky – program a atmosféra.*¹⁷⁶ Dramaturgové Aera zvládají sestavovat výrazný program, téměř od počátku stojící na přehlídkách,¹⁷⁷ ale také festivalech, profilech přehlídkách nebo speciálních akcích typu AERO NASLEPO. Zároveň Pro-Aero využívá genius loci kina, jehož vzhled se v mnoha ohledech snaží šetrně zachovat (jako u dřevěných sedaček či interiéru sálu) nebo citlivě proměnit – stalo se tak v případě rekonstrukce předsálí Světozoru a Aera.

Aero a ostatní dvě kina mají výrazně vyprofilovaný způsob komunikace a propagace. Tento způsob vzbuzuje přátelský dojem a Aero díky tomu nepůsobí jako uzavřená instituce. Kino se takto prezentovalo již od počátku – důkazem toho mohou být například úvodníky v Palubních denících.¹⁷⁸ Zatímco CineStar či Kino Mat pouze informují o svém programu a filmech, způsob psaní Aera je záměrně mnohem vstřícnější a také méně formální: *Aerobar: 12 rozhněvaných sbíječek – 9.12. od 18:00. Chápeme, že ve vás po shlédnutí¹⁷⁹ Kouře bude nekontrolovatelně cukat. Pusťte to ven v novém Aerobaru pod hudební kuratelou*

¹⁷⁵ Na základě Unie filmových distributorů. *Česká republika – základní údaje o trhu*. Dostupné na WWW: <<http://ufd.cz/prehledy-statistiky/>> [cit. 21. 12. 2011].

¹⁷⁶ Robin Baker, J. Ron Inglis, Julia Voss, *At a cinema near you: strategies for sustainable local cinema development*. London: British Film Institute, 2002, s. 6.

¹⁷⁷ „Filmové přehlídky v kině Aero jsou asi to nejdůležitější, čím se kino Aero liší od ostatních kin. Tematické filmové přehlídky zaměřené na autora, stát, herce, filmovou epochu, nebo žánr uvádí kino Aero již od druhého roku svého obnoveného provozu.“ Zdroj: Podrobný popis projektu Filmové přehlídky. Žádost o grant Magistrátu hlavního města Prahy 2007. Archiv kina Aero.

¹⁷⁸ Kino Aero. *Ke stažení*. Dostupné na WWW: <<http://www.kinoaero.cz/cz/stahnete-si/8/Palubni-denik/>> [cit. 21. 12. 2011].

¹⁷⁹ V citaci zachovaná gramatická chyba.

*legendárního Tea Jay Iva.*¹⁸⁰ Nejedná se ale jen o formu prezentace, která je pro kino specifická, ale také o hojnost kanálů, jež Aero ke své prezentaci používá – ať už se dříve jednalo o již zmiňované Palubní deníky nebo nyní o internet (webové stránky, Twitter, Facebook, podcasty, ...).

Kino a následně celá síť se stala úspěšnou také díky neustálému zavádění nových typů programů, včetně alternativního obsahu, například přenosy z Metropolitní opery, které se dramaturgovi Ivo Andrlému zpočátku zdály značně riskantní. Společnost Aerofilms ale nakonec práva k přímým přenosům pořídila a s představeními je velmi úspěšná i v probíhající páté sezóně. Skupina kolem Aera se také neustále přizpůsobuje měnícímu se trhu a rovněž svým divákům, kteří se částečně generačně obměňují a částečně stárnou s nimi – seriálové maratony v Oku reagují na jejich rostoucí oblibu, FILMJUKEBOX dovoluje divákovi zvolit si aktivně svůj program¹⁸¹ a AEROŠKOLA se proměnila na FILMŠEJK, díky němuž se studenti z pouhých konzumentů neměnného programu stali jeho potenciálními spoluvůrci.

Aero a společnosti kolem něj rostly postupně, stejně jako se postupně rozrůstal vliv těchto uskupení. Z lokálního kina, které bylo po roce 1989 na pokraji krachu kvůli své mizivé návštěvnosti, se stalo přední klubové kino, které bylo velmi často zmiňováno v oficiálních zprávách úřadů. Počáteční vedení kina bylo dle slov Zuzany Kameníkové¹⁸² spíše intuitivní než strategicky plánované, zakladatelé Pavel Rajčan a Petr Vítek neměli s provozováním kina žádné zkušenosti. Pavlu Rajčanovi bylo v té době třicet šest let, ale Petru Vítkovi bylo tehdy pouze dvacet dva let. V roce 1999 se k nim přidal i stejně starý Ivo Andrlé, absolvent Vysoké školy ekonomické. Jejich nadšenectví ale, také díky tehdejšímu převisu poptávky nad nabídkou, nabídlo divákům to, co na trhu chybělo – artový program inspirovaný západními programovými kiny. Za téměř čtrnáct let se z regionálního kina, které mělo sloužit především Žižkovu a Praze 3, stal fenomén, za nímž dojížděli diváci z celé Prahy. Logickým krokem, který se naskytl v roce 2004, bylo převzetí společnosti Union film s. r. o., provozovatele Světozoru, která s mainstreamovým programem kvůli změnám v síti pražských kin přestala vydělávat. Uskupení společností se v roce 2009 rozrostlo o provozovatele Bio Oka, občanské sdružení Pro-Okó. Kina Světozor a Oko navázala na úspěch Aera – tato tři kina se v roce

---

¹⁸⁰ Facebooková stránka kina Aero, *Status - pozvánka na otevření zrekonstruovaného baru*. Dostupné na WWW: <<http://www.facebook.com/pages/Kino-Aero/124166380958899>> [cit. 13. 12. 2011].

¹⁸¹ V letech 2009 a 2010 proběhly tři tyto akce, promítaly se seriály *Californication* (Caifornication, Tom Kapinos, 2007), *Pravá krev* (True Blood, Michael Lehmann a další, 2008) a *Tudorovci* (The Tudors season III., Michael Hirst, 2009) z produkce HBO. Zdroj: Bio Oko, *Seriálový Maraton: Tudorovci III*. Dostupné na WWW: <<http://www.biooko.net/cz/udalost/20/Serialovy-maraton-%3E-Tudorovci-III/>> [cit. 1. 4. 2012].

¹⁸² Rozhovor se Zuzanou Kameníkovou vedený Hanou Šílarovou v Praze dne 15. 12. 2011.

2009 dohromady podílela na návštěvnosti českých kin 1,7 %, ¹⁸³ dohromady je tedy navštívilo přibližně 212 000 diváků.

Na expanzi horizontální poměrně logicky navázala i ta vertikální – nejprve vytvořením distribuční společnosti Aerofilms a později otevření Terryho ponožek – prodejny DVD a dalších filmových produktů. Aerofilms je v současnosti osmou největší distribuční společností v České republice s 1,8% podílem tržeb na trhu. ¹⁸⁴ Licence k filmům prodává i na Slovensko. Společnost Aerofilms také nakupuje výhradní licence k přímým přenosům z Metropolitní opery a některých dalších světoznámých divadel. Tato licence společnosti umožňuje kromě České republiky a Slovenska prodávat podlicence obchodním partnerům v Polsku, Maďarsku, Chorvatsku a Rumunsku a brzy také v Bulharsku a Slovinsku. Projekt Osa 9, který byl aktivně v provozu mezi lety 2004 a 2007, ¹⁸⁵ jehož existence díky digitalizaci a dalším faktorům pozbyla smyslu, byl jakýmsi předstupněm výhodného užšího propojení skupiny kin a distributorů, které nyní Aero a ostatní praktikují v modifikované podobě pouze v rámci vlastní skupiny se společností Aerofilms.

Uskupení společností kolem Aera v první polovině roku 2012 skutečně začne koprodukovat výrobu celovečerního filmu. ¹⁸⁶ Bližší informace jsou ale v tuto chvíli nedostupné. Jakmile však do této koprodukce vstoupí, můžeme již hovořit o plnohodnotné vertikální integraci.

---

¹⁸³ Ivo Andrlé. *Aeropolis*. s. 21. Prezentace dostupná (spolu s dalšími) na WWW: <<https://aero.capsa.cz/?slozka=1545>> [vyšlo 15. 4. 2011; cit. 21. 12. 2011]. Přihlašovací jméno i heslo: digitalnikino.

¹⁸⁴ Údaje za rok 2010. Unie filmových distributorů. *Roční podíly distribučních společností*. Dostupné na WWW: <<http://ufd.cz/clanky/rocn-podily-distribucnich-spolecnosti-market-share>> [cit. 21. 12. 2011].

¹⁸⁵ Rozhovor se Zuzanou Kameníkovou vedený Hanou Šílarovou v Praze dne 15. 12. 2011.

¹⁸⁶ Rozhovor s Jiřím Šebestou vedený Hanou Šílarovou v Praze dne 22. 2. 2012.

ZÁVĚR

Kino Aero od svého založení v roce 1933 promítalo v podstatě nepřetržitě. Jeho novodobá historie začala rokem 1998, kdy bylo po nezbytných úpravách v únoru znovuotevřeno. Projekt, který předložilo občanské sdružení Pro-Aero, byl ve své době unikátní, protože v období poklesu návštěvnosti v kinech¹⁸⁷ nabídl alternativu, která zaplnila mezeru na trhu. V době, kdy ještě nebyly tolik rozšířeny prodej filmových nosičů pro domácí užití ani filmové pirátství, bylo Aero jedno z mála kin, které uceleně nabízely snímky od známých režisérů (Federico Fellini, Pier Paolo Pasolini, Krzysztof Zanussi a další). Výraznou dramaturgií provozovatelé kina přilákali velké množství diváků, kteří jezdili do Aera z celé Prahy. Kromě profilů režisérů či kinematografií jednotlivých zemí se v Aeru postupně pořádaly akce, které se staly pro kino velmi tradičními a jsou s ním úzce spjaty – FESTIVÁLEK PANTOMIMY či FESTIVAL OTRLÉHO DIVÁKA.

Výjimečné postavení, které kino zpočátku mělo, pominulo okolo roku 2004 se znovuotevřením Světozoru a celkovými změnami na trhu. Svoje dobré jméno ale zúročilo v distribuční společnosti Aerofilms, která obchoduje snímky současných alternativních režisérů nebo filmy oceněné na filmových festivalech. V posledních letech Aero, Světozor a později další kina do svého programu zařadila alternativní obsah, kterým jsou například přenosy z Metropolitní opery, přímé přenosy koncertů popových skupin a zpěváků či sportovní přenosy, například z Olympijských her. V Aeru tímto reagovali i na pokles diváků, kterých je oproti roku 2002 polovina.

Jedním z cílů této bakalářské práce bylo kromě zmapování vývoje Aera také prozkoumání prostředků, díky nimž Aero bylo a je tak úspěšné. Kromě neopakovatelné doby, v níž kino téměř nemělo přímou konkurenci, a podpory od Městské části Praha 3, která v soutěži upřednostnila kvalitní program, je za úspěchem zavádění nových produktů (typů programu) nebo jejich inovace, odvaha riskovat (například s přímými přenosy operních a divadelních představení), ale především nepřetržitě fungující propagace, která komunikuje s veřejností mnoha kanály. Nejpodstatnější z nich jsou elektronická média a sociální sítě, jejichž typický uživatel se shoduje s cílovou skupinou Aera, již si kino definuje.¹⁸⁸ Vedle propracovaných a

---

¹⁸⁷ Unie filmových distributorů. *Česká republika – základní údaje o trhu*. Dostupné na WWW: <<http://ufd.cz/prehledy-statistiky/>> [cit. 21. 12. 2011].

¹⁸⁸ Vysokoškolsky vzdělaní obyvatelé ve věku dvacet až čtyřicet pět let. Zdroj: Rozhovor se Zuzanou Kameníkovou vedený Hanou Šilarovou v Praze dne 15. 12. 2011.

informačně nabitých webových stránek kino aktualizuje své statusy na Facebooku i na Twitteru, vytváří alba a všemožně komunikuje.

Zakladatelům Aera se za čtrnáct let existence podařilo vybudovat regionální síť zastřešenou distribuční společností Aerofilms, která má pro své filmy automaticky garantované čtyři sály¹⁸⁹ v Praze. Tato síť velmi dobře komunikuje s úřady, od nichž dostává granty a dotace, a to i ze zahraničního fondu MEDIA.¹⁹⁰ Návštěvnost Aera v posledních pěti letech klesla a ustálila se přibližně na padesáti tisících diváků, dominantní pozici mezi kiny¹⁹¹ tedy toto kino ztratilo, zároveň ji ale převzal sesterský Světozor. Z provozovatelů jednoho kina, které načas proměnili na alternativní centrum pražských cinefilů, se tak postupně stali vlastníci regionální sítě pokrývající distribuci, prodej a promítání alternativních snímků.

Do budoucna se skupina kolem Aera bude patrně více zaměřovat na alternativní obsah a jeho různé formy, které mají šanci nalákat diváka do kina. Zároveň můžeme předpokládat mírný odklon od alternativního programu, jenž je v současnosti možné nejvýrazněji sledovat právě u kina Aero. Pokud bude první koprodukční film úspěšný, je velmi pravděpodobné, že uskupení společností bude do výroby filmů vstupovat i nadále, čímž silně upevní svoji pozici na trhu.

---

¹⁸⁹ Aero, Bio Oko a Velký a Malý sál ve Světozoru.

¹⁹⁰ Aerofilms získává podporu na distribuci některých hodnotných filmů.

¹⁹¹ Bez multiplexů.

SEZNAM LITERATURY

Neperiodická literatura

BAKER, Robin — INGLIS, J. Ron — VOSS, Julia, *At a cinema near you: strategies for sustainable local cinema development*. London: British Film Institute 2002.

CZESANY DVOŘÁKOVÁ, Tereza, Českomoravské filmové ústředí jako ambivalentní pilíř protektorátní kinematografie. In: Dagmar Magincová (ed.), *O protektorátu v sociokulturních souvislostech*. Červený Kostelec: Pavel Mervart 2011.

ČVANČARA, Miroslav. Z historie žižkovských biografů. In: Pavel Augusta (ed.), *Kniha o Praze 3*. Praha: Milpo 1994.

DOHNALOVÁ, Kamila. *Metropolitan Opera: Live in HD v kině Aero. Deskripce a vyhodnocení úspěšností marketingových aktivit během prvních dvou sezon*. Praha: IKSZ FSV UK, 2011 [bakalářská práce].

HAVELKA, Jiří. *České filmové hospodářství 1945 - 1950*. Praha: Český filmový ústav 1970, s. 106.

CHMELOVÁ, Zdeňka. *OSA 9 – tramvají do kina. Společný distribuční projekt pražských kin Aero, Evald, MAT a Světozor*. Brno: ÚFAV FF MU, 2007 [bakalářská práce; včetně citovaného rozhovoru s Ivo Anderlem].

JOHNOVÁ, Radka — ČERNÁ, Jitka, a kol., *Arts Marketing: Marketing umění a kulturního dědictví*. Praha: Oeconomica 2009.

KOBLÍŽKOVÁ, Veronika. *Institucionální vývoj české kinematografie na příkladu kina Aero*. Brno: ÚHV FF MU, 2011 [bakalářská práce; včetně rozhovoru se Zuzanou Kameníkovou].

KOTLER, Philip — ARMSTRONG, Gary. *Marketing*. Praha: Grada Publishing 2009, s. 105.

Periodika

BRDEČKOVÁ, Tereza, Na operu do kina. *Respekt* 10, 2009, číslo 5, strana 54-55.

Československý film k měsíci československo-sovětského přátelství. *Zpravodaj československého filmu* 5, 1979, číslo 44-45, s. 21.

ČVANČARA, Miroslav, Z historie žižkovských kinematografů. *Palubní deník* 1, 2003, č. 5. s. 4.

DANIELIS, Aleš, Česká filmová distribuce po roce 1989. *Illuminace*, 2007, roč. 19, č. 1, s. 53-104.

DE VALCK, Marijke, Nové objevení Evropy. Historicky přehled fenoménu filmových festivalů. *Illuminace* 15, 2003, č. 3, s. 31-52.

Filmová ročenka Filmového ústředí pro Čechy a Moravu. Praha: Filmový kurýr, 1941, s. 87-88.

GEBRIAN, Adam, Aero v novém: Zdůraznění kladů a zachování atmosféry. *Lidové noviny* 24, 2011, č. 304 (31. 12.), příloha Relax, str. 5. Dostupné také na WWW: <http://www.lidovky.cz/aero-v-novem-zdurazneni-kladu-a-zachovani-atmosfery-fye-/ln-bydleni.asp?c=A120103_113741_ln-bydleni_ter> [vyšlo 4. 1. 2012; cit. 3. 3. 2012].

HILMERA, Jiří, Stavební historie pražských kinosálů. *Illuminace* 10, 1998, č. 3, s. 93-128.

Jsme jediný žižkovský monoplesk. *Mladá fronta dnes* 2001, č. 9 (11. 1.), s. 1, 3.

KOVÁŘOVÁ, Karolína, Komerční filmy nepromítáme, protože lidé o ně neměli zájem, říká provozovatel Aera. *MF Dnes* 10, 1999, č. 29 (4. 2.), s. 3.

KOVÁŘOVÁ, Karolína, Žižkovské kino Aero opět promítá. *MF Dnes* 9, 1998, č. 31 (6. 2.), s. 3.

Ministerstvo kultury české republiky, Odbor hromadných sdělovacích prostředků. *Zpráva o české kinematografii v roce 2000*. Praha: Ministerstvo kultury České republiky 2001, s. 6.

ŠULCOVÁ, Kateřina, NOVÁ, Naděžda, Nastupte do světa filmu. *Žižkovské listy* 6/2011, s. 12-15.

Elektronické zdroje

365 dní. Dostupné na WWW: <<http://programy.sms.cz/>> [cit. 21. 12. 2011].

AČFK, *Kdo je kdo*. Dostupné na WWW: <http://www.acfk.cz/editace/soubory/ke-stazeni/159_acfk_-_kdo_je_kdo.pdf> [cit. 21. 12. 2011].

AČFK, *Novinky AČFK*. Dostupné na WWW: <<http://www.acfk.cz/novinky.htm>> [cit. 21. 12. 2011].

Kino Světozor. *Adoptuj si sedačku, Kmotři a rodiče*. Dostupné na WWW: <<http://www.kinosvetozor.cz/cz/adopce/kmotri-rodice/>> [cit. 1. 3. 2012].

Aerofilms, *Seznam filmů*. Dostupné na WWW: <<http://www.aerofilms.cz/filmy/seznam/>> [cit. 21. 12. 2011].

Aerofilms, *Tisková zpráva k založení Aerofilms*. Dostupné na WWW: <www.aerofilms.cz/soubory/TZ_zalozeni_Aerofilms.pdf> [cit. 21. 12. 2011].

Aerofilms. *Leonardo Live*. Dostupný na WWW: <<http://www.aerofilms.cz/filmy/uvod/?id=188>> [cit. 12. 3. 2012].

Bio Oko, *Seriálový Maraton: Tudorovci III*. Dostupné na WWW: <<http://www.biooko.net/cz/udalost/20/Serialovy-maraton-%3E-Tudorovci-III/>> [cit. 1. 4. 2012].

Cinepur. Dostupné na WWW: <<http://www.cinepur.cz/>> [cit. 21. 12. 2011].

Český úřad zeměměřický a katastrální. *Nahlížení do katastru nemovitostí*. Dostupné na WWW: <<http://nahlizeniidokn.cuzk.cz/>>. [cit. 21. 12. 2011].

ČSFD. Dostupné na WWW: <<http://www.csfd.cz/>> [cit. 21. 12. 2011].

Digitální kino. <www.digitalnikino.cz> [cit. 1. 4. 2012].

Divadlo Na zábradlí, *Pěstouni*. Dostupné na WWW: <<http://www.nazabradli.cz/divadlo-na-zabradli/podporte-nas/pestouni/>> [cit. 31. 3. 2012].

Facebook. *Kino Aero*. Dostupné na WWW: <<http://www.facebook.com/pages/Kino-Aero/124166380958899>> [cit. 8. 12. 2011].

Facebook. *Kino Oko*. Dostupné na WWW: <http://www.facebook.com/biooko>> [cit. 8. 12. 2011].

Facebook. *Kino Světozor*. Dostupné na WWW: <http://www.facebook.com/kinosvetozor>> [cit. 8. 12. 2011].

Filmjukebox. Dostupný na WWW: <<http://www.filmjukebox.cz/>> [cit. 12. 3. 2012].

HORYNA, Martin, *Nové Bio Oko a pražská síť alternativních kin. Indiefilm*. Dostupný na WWW: <<http://www.indiefilm.cz/2009/11/26/tema-nove-bio-oko-a-prazska-sit-alternativnich-kin/>> [cit. 21. 12. 2011; včetně rozhovoru s Davidem Beránkem].

IMDb, *Taxidermia – Awards*. Dostupné na WWW: <<http://www.imdb.com/title/tt0410730/awards>> [cit. 21. 12. 2011].

IMDb. Dostupné na WWW: <<http://www.imdb.com/>> [cit. 21. 12. 2011].

Ivo Andrlé. *Aeropolis*. s. 21. Prezentace dostupná (spolu s dalšími) na WWW: <<https://aero.capsa.cz/?slozka=1545>> [vyšlo 15. 4. 2011; cit. 21. 12. 2011]. Přihlašovací jméno i heslo: digitalnikino.

Kino Aero, *Křest digitálního Aera*. Dostupné na WWW: <<http://www.kinoaero.cz/cz/udalost/125/KREST-DIGITALNIHO-AERA/>> [cit. 21. 12. 2011].

Kino Aero, *O Aeru*. Dostupné na WWW: <http://www.kinoaero.cz/cz/kino_aero/> [cit. 21. 12. 2011].

Kino Aero. *Aerobar v novém: 12 rozhněvaných sbiječek*. Dostupné na WWW: <<http://www.kinoaero.cz/cz/udalost/195/Aerobar-v-novem-12-rozhnevanych-sbijecek/>> [cit. 4. 4. 2012].

Kino Aero. *Ke stažení*. Dostupné na WWW: <<http://www.kinoaero.cz/cz/stahnete-si/8/Palubni-denik/>> [cit. 21. 12. 2011].

Kino Aero. *O Aeru*. Dostupné na WWW: <http://www.kinoaero.cz/cz/kino_aero/>. [cit. 21. 12. 2011].

Kino Metropol, *Adoptujte si svou vlastní sedačku!*. Dostupné na WWW: <<http://www.kinometropol.cz/akce/adoptujte-si-svou-vlastni-sedacku/>> [cit. 31. 3. 2012].

Kino Světozor, *Adopce sedaček*. Dostupné na WWW: <<http://www.kinosvetozor.cz/cz/adopce/>> [cit. 21. 12. 2011].

Letní filmová škola v Uherském Hradišti: *Doprovodný program. UÁÁÁ: Československý filmový plakát 1959 – 198*. Dostupný na WWW: <<http://2010.lfs.cz/uaaa.htm>> [cit. 3. 3. 2012].

Magistrát hlavního města Prahy. *Výroční zprávy Odboru kultury MHMP. 2000-2010*. Dostupné na WWW: <<http://kultura.praha-mesto.cz/DOKUMENTY/Kultura-v-Praze-vyrocnizpravy/>> [cit. 21. 12. 2011].

MET in HD, *O projektu*. Dostupné na WWW: <<http://www.metinhd.cz/aboutmet.html>> [cit. 21. 12. 2011].

Ministerstvo kultury České republiky, *Digitalizace kin v ČR: Informace o přechodu na digitální projekci obrazu a zvuku*. Dostupné na WWW: <http://www.mkcr.cz/assets/tiskovy-servis/Digitalizace-kin-v-CR---Informace-o-prechodu-na-digitalni-projekci-obrazu-a-zvuku_1.doc> [vyšlo duben 2009; cit. 12. 3. 2012].

Ministerstvo kultury České republiky, *Finanční podpory přiznané v roce 2001 (2. část)*. Dostupné na WWW: <<http://www.mkcr.cz/assets/statni-fondy/fond-pro-podporu-a-rozvoj-ceskekinematografie/vysled15.pdf>> [vyšlo 26. 6. 2001; cit. 21. 12. 2011].

Ministerstvo kultury České republiky, *Zprávy o české kinematografii*. Dostupné na WWW: <<http://www.mkcr.cz/cz/media-a-audiovize/kinematografie/zpravy-o-ceske-kinematografii-101005/>> [cit. 21. 12. 2011].

Ministerstvo kultury ČR, *Členové rady Státního fondu České republiky pro podporu a rozvoj české kinematografie*. Dostupné na WWW: <<http://www.mkcr.cz/scripts/detail.php?id=242>>

Ministerstvo kultury ČR, *Finanční podpory přiznané v roce 2009, část 1*. Dostupné na WWW: <http://www.mkcr.cz/cz/statni-fondy/statni-fond-pro-podporu-a-rozvoj-ceske-kinematografie/podporene-projekty-225/Financni-podpory-priznane-v-roce-2009-_7-cast__1.xls> [cit. 21. 12. 2011].

Oficiální server českého soudnictví, *Obchodní rejstřík*. Dostupné na WWW: <<http://portal.justice.cz/Justice2/Uvod/uvod.aspx>> [cit. 21. 12. 2011].

Portál hlavního města Prahy. *Praha 7 otevírá BIO OKO*. Dostupné na WWW: <http://www.praha.eu/jnp/cz/home/mestske_casti/praha_7/praha_7_otevira_bio_oko.html> [vyšlo 16. 10. 2011; cit. 4. 4. 2012].

Praha 3. *Radnice podpoří digitalizaci kina Aero*. Dostupné na WWW: <<http://www.praha3.cz/kultura-a-volny-cas/kulturni-a-zajmova-zarizeni/digitalizace-kina-aero.html>> [vyšlo 12. 4. 2010; cit. 21. 12. 2011].

Pražská informační služba. Dostupné na WWW: <<http://www.praguewelcome.cz/cs/>> [cit. 21. 12. 2011].

ŠEBESTA, Jiří, *Alternativní propagace kin*. Prezentace dostupná [spolu s dalšími] na WWW: <<https://aero.capsa.cz/?slozka=1545>> [vyšlo 15. 4. 2011; cit. 21. 12. 2011; přihlašovací jméno i heslo: digitalnikino].

Terryho ponožky, *O Terryho ponožkách*. Dostupné na WWW: <<http://www.terryhoponozky.cz/o-terryho-ponozkach>> [cit. 21. 12. 2011].

Terryho ponožky, *Hlavní stránka*. Dostupné na WWW: <<http://www.terryhoponozky.cz/>> [cit. 21. 12. 2011].

TN.cz, *Na pražském Střeleckém ostrově vzniklo nové letní kino*. Dostupné na WWW: <<http://tn.nova.cz/zpravy/regionalni/na-prazskem-streleckem-ostrove-vzniklo-nove-letni-kino.html>> [vyšlo 2. 7. 2011; cit. 21. 12. 2011].

Unie filmových distributorů, *Česká republika – základní údaje o trhu*. Dostupné na WWW: <<http://ufd.cz/prehledy-statistiky/>> [cit. 21. 12. 2011].

Unie filmových distributorů, *Česká republika – základní údaje o trhu*. Dostupné na WWW: <<http://ufd.cz/prehledy-statistiky/>> [cit. 21. 12. 2011].

Unie filmových distributorů, *Market share distribučních společností pro rok 2010*. Dostupné na WWW: <ufd.cz/clanky/rocni-podily-distribucnich-spolecnosti-market-share/marketufd2010.xls> [cit. 21. 12. 2011].

Unie filmových distributorů, *Podíly multikin na trhu*. Dostupné na WWW: <<http://ufd.cz/system/files/clanky/podilymkina20091.xls>> [vyšlo 31. 1. 2011; cit. 17. 10. 2011].

Unie filmových distributorů, *Roční podíly distribučních společností*. Dostupné na WWW: <<http://ufd.cz/clanky/rocni-podily-distribucnich-spolecnosti-market-share>> [cit. 21. 12. 2011].

VÁCHOVÁ, Hana. *Fondy EU: cesta k záchraně evropské audiovize?*. Dostupné z WWW: <<http://www.europeum.org/cs/component/content/article/27-integrace--9/751-fondy-eu-cesta-k-zachran-evropske-audiovize>>.

Youtube. Dostupné na WWW: <<http://www.youtube.com/>> [cit. 21. 12. 2011].

Primární zdroje

Orálně historické rozhovory

Rozhovor s Ivem Andřem vedený Hanou Šílarovou v Praze dne 11. 8. 2010.

Rozhovor se Zuzanou Kameníkovou vedený Hanou Šílarovou v Praze dne 15. 12. 2011.

Rozhovor s Petrem Kubicíou vedený Hanou Šílarovou dne 29. 3. 2012.

Korespondence

Emailová korespondence se Zuzanou Kameníkovou, Ivo Andřlem a Hanou Šílarovou dne 10. 11. 2011.

Emailová korespondence mezi Leošem Kučerou, současným místopředsedou Pro-Centrál, o.s., a Hanou Šílarovou dne 10. 11. 2011.

Emailová korespondence mezi Alexandrou Polákovou, vedoucí produkce a PR Divadla Na Zábřadlí, a Hanou Šílarovou ze dne 26. 3. 2012.

Ostatní primární zdroje

Dekret presidenta republiky č. 50/1945 Sb. o opatřeních v oblasti filmu ze dne 11. 8. 1945.

RAJČAN, Pavel, *Žádost o prodloužení doby nájmu kina AERO, Biskupcova 31, Praha 3. Praha 2000.* MČ Prahy 3, Odbor kultury, šanon Pro-Aero, nefol. [nezpracováno].

RAJČAN, Pavel — VÍTEK, Petr — ANDRLE, Ivo, *Žádost o udělení podpory projektu „Rekonstrukce kina Aero“.* Praha 2001. MČ Prahy 3, Odbor kultury, šanon Pro-Aero, nefol. [nezpracováno].

Podrobný popis projektu Filmové přehlídky. In: *Žádost o grant Magistrátu hlavního města Prahy 2007.* Archiv kina Aero.

Pro-Aero, *Zpráva o provozu KINA AERO.* Praha 1998. MČ Prahy 3, Odbor kultury, šanon Pro-Aero, nefol. [nezpracováno].

Pro-Centrál, *Artkino Centrál Hradec Králové, Výroční zpráva 2004.* Hradec Králové 2005. Archiv kina Centrál.

Pro-Centrál, *Artkino Centrál Hradec Králové, Výroční zpráva 2010.* Hradec Králové 2011. Archiv kina Centrál.

Protokol o převzetí nebytových prostor, užívaných Filmovým podnikem hlavního města Prahy, Praha 1, Vodičkova 30 ze dne 30. 12. 1997. MČ Prahy 3, Odbor kultury, šanon Pro-Aero, nefol. [nezpracováno].

Protokol o zasedání kuratoria spolku „Bytová péče Ministerstva vnitra v Praze“ dne 20. května 1933. Národní archiv, fond Bytová péče zaměstnanců ministerstva vnitra, Praha, f. 1076, k. 2.

Vývěsní tabule v průchodu domu, v němž sídlí kino Aero [cit. 15. 7. 2011].

Výzkum spokojenosti návštěvníků kin Světozor, Aero a Bio Oko. Archiv kina Aero.

Zákon č. 273/1993 Sb. o některých podmínkách výroby, šíření a archivování audiovizuálních děl, o změně a doplnění některých zákonů a některých dalších předpisů.

SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1. Roční podíly společnosti Aerofilms na filmovém trhu České republiky.

Tabulka č. 2. Strategie zavádění nových produktů.

Tabulka č. 3. Vývoj návštěvnosti kina Aero.

Tabulka č.4. Přehled průměrného vstupného v Aeru, v kinech v Praze a v České republice, 1998–2010.

Tabulka č. 5. Internetová propagace

SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1. Vývoj návštěvnosti kina.

Graf č.2. Srovnání průměrného vstupného v Aeru, v kinech v Praze a České republice, 1998–2010.

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Nejvýznamnější osobnosti spojené s kinem Aero v období po roce 1998.

Příloha č. 2: Půdorysy předsálí a baru kina Aero.

PŘÍLOHY

Příloha č. 1: Nejvýznamnější osobnosti spojené s kinem Aero v období po roce 1998.

Ivo Andrlé

Absolvent VŠE, v současnosti dramaturgický supervizor kin Aero, Světozor a Oko, spolumajitel distribuční společnosti Aerofilms a společnosti Union Film s.r.o. provozující Světozor.

Zuzana Kameníková

Absolventka katedry produkce na FAMU, současná ředitelka kina Aero, předtím pracovala jako ekonomka v Divadle Na zábradlí.

Pavel Rajčan

Jeden ze zakladatelů kina Aero a občanského sdružení Pro-Aero, Společnosti pro obnovu a rozvoj Aera, v současnosti kurátor sbírky filmových plakátů Terryho ponožky. Před Aerem provozoval hospodu „U vystřeleného voka“.

Jiří Šebesta

Absolvent katedry produkce na FAMU, spolumajitel společnosti Union Film s.r.o., v současnosti pracuje jako PR pracovník Bio Oka.

Petr Víték

Jeden ze zakladatelů kina Aero a občanského sdružení Pro-Aero, Společnosti pro obnovu a rozvoj Aera, spoluzakladatel občanského sdružení Pro-Digi,¹⁹² kde pracuje jako poradce pro digitalizaci kinematografického průmyslu v ČR. Ve společnosti Pro-Aero začal participovat jako dvaadvacetiletý. Od března 2012 člen rady Státního fondu pro podporu a rozvoj české kinematografie.¹⁹³

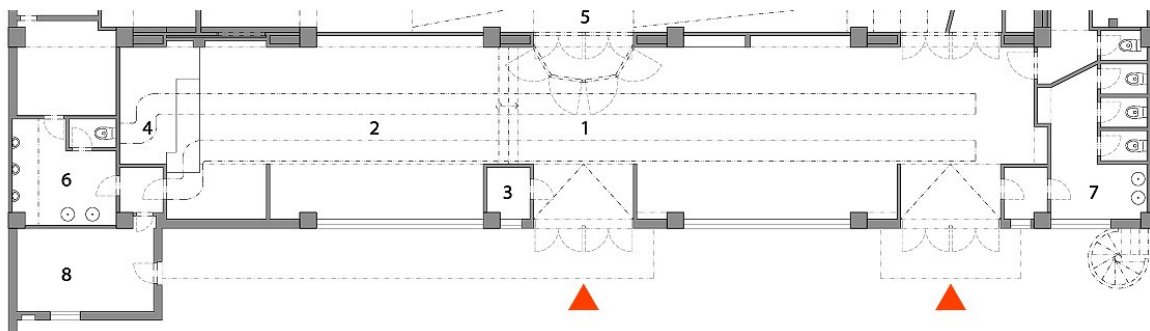
¹⁹² Digitální kino. Dostupné na WWW: <www.digitalnikino.cz> [cit. 1. 4. 2012].

¹⁹³ Ministerstvo kultury ČR. *Členové rady Státního fondu České republiky pro podporu a rozvoj české kinematografie*. Dostupné na WWW: <<http://www.mkcr.cz/scripts/detail.php?id=242>> [cit. 28. 4. 2012].

Příloha č. 2: Půdorysy předsálí a baru kina Aero.

Situace před rekonstrukcí¹⁹⁴

PŮVODNÍ STAV / INITIAL STATE

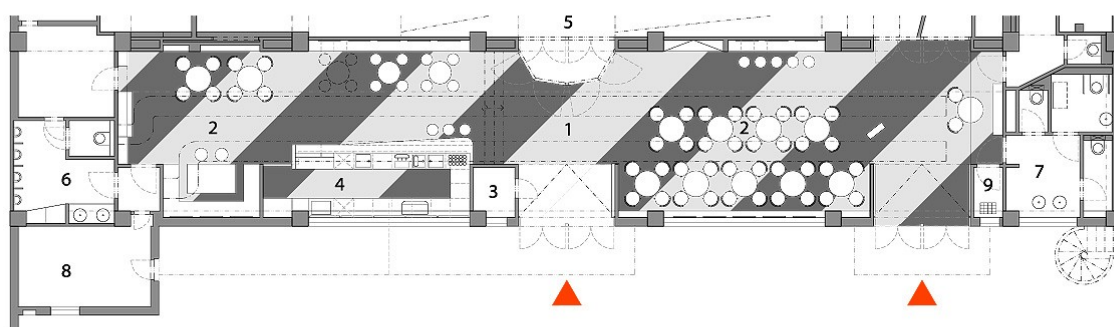
1 - foyer, 2 - sezení / seating, 3 - pokladna / cash desk, 4 - bar, 5 - kino / cinema, 6,7 - toaleta / toilets, 8 - bufet / buffet

¹⁹⁴ A1 Architects. *Kinobar Aero*. Dostupné na WWW: < <http://www.a1architects.cz/cs/prace/kinobar-aero> > [cit. 29. 4. 2012].

Situace po rekonstrukci¹⁹⁵

PŮDORYS NÁVRH / GROUND FLOOR PROPOSAL

1 - foyer, 2 - sezení / seating, 3 - pokladna / cash desk, 4 - bar, 5 - kino / cinema, 6,7 - toaleta / toilets, 8 - bufet / buffet, 9 - úklid / cleaning room

¹⁹⁵ Tamtéž.